

100 marek
za numer
Miesięcznie 2500
marek
Zagranica miesięcznie 4000 Mk
Konto czekowe PKO Nr 140.256

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświątecznych

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy
Powszechnie biuro reklamy
„PRASA”

Kraków, Karmelicka 16, tel. 20-86.
Konto czekowe 149.975.

Mowa tow. Bolesława Limanowskiego na otwarciu Senatu

Na inauguracyjnym posiedzeniu Senatu we wtorek 28 listopada wygłosił przewodniczący ze starszeństwa, tow. senator dr. Bolesław Limanowski następujące przemówienie:

Wysoki Senacie! Dostojne obywatelki i dostojni obywatele! Jest to ważny znak czasu, że pierwsze posiedzenie, zapoczątkowujące czynności Senatu, otwiera socjalista. Otwiera socjalista starzec, który doszedł do swoich przekonań nie tylko z badań naukowych, ale które mu dało jego życie. Bieg wypadków wskazywał, do jakiego celu i jaką drogą ono prowadzi. W latach dziecięcych, słysząc o prześladowaniu swoich rodaków przez żelazną rękę despotyzmu carskiego, uczulem ku niemu straszną nienawiść, a następnie dobiegały zdala odgłosy walki o wolność ludów w latach t. zw. wiośni ludów, radością napełniając moje serce. Niedługo trwała ta radość. Ciężka dłoń despotyzmu gniotła dalej, przyczem ucisk na sobie już odczuwałem, ale pyszny prezent swojej siły i stanął do walki niemal z całą Europą i poniósł klęskę, zachwiała się jego potęga. Niepodobna już było rządzić po dawnemu, nowy car widział konieczność ukrócenia rządów żandarmskich i policyjnych, konieczność zwolnienia swoich poddanych, a przede wszystkim chłopów, gdyż w samej tylko Rosji istniała niewola chłopstwa. Została podniesiona sprawa włościańska. Byłem wówczas młodzieńcem i wśród naszej młodzieży byłem jednym z najgorętszych, co się domagali zupełnego zniesienia poddaństwa i możliwie największego nadzielenia ziemią. W krajach dawnej Rzeczypospolitej wszczął się wówczas ten wspólny ruch narodowy, który poprzedził powstanie 1863 roku. Czynny, a nawet wybitny udział brałem w tym ruchu i dostatecznie do więzienia. Rzucono mnie na wygnanie na brzegi morza Białego, powstanie zaś stało mnie na wygnaniu. Uciekłem, aby stanąć w szeregach bojowych, zostałem schwytany i osadzony w więzieniu.

Powstanie z 1863 roku, które ogłosiło zupełnie uobywatelenie i nadzielenie ziemią włościan, zmusiło rząd carski pójść jego śladem. Zniesienie poddaństwa i pańszczyzny było wielkim krokiem postępu i w sprawie narodowej i w sprawie społecznej. Narazie jednakże rozszedł się despotyzm, dwa najbardziej despotyczne rządy: carsko-rosyjski i cesarsko-niemiecko-pruski gwałtownie przemocą niszczyły naszą narodowość, usiłując przerobić nas z jednej strony na Moskali, a z drugiej na Niemców. Wówczas to w 1892 roku powstało stronnictwo PPS, do którego i ja należę. Byłem wówczas na ziemi francuskiej, jako wychodźca, wypędzony z granic państwa austriackiego. PPS prowadziła zaciętą walkę przeciwko despotyzmowi, przeciwko wszelkiemu gnębieniu i uciskowi, zarówno w sprawie narodowej, jak i społecznej. Przyczyniła się ona nie mało, że runął na ziemiach naszych wszelki despotyzm.

Dzisiaj zasiadam w Senacie, otwieram pierwsze jego posiedzenie, zawdzięczając to temu, że się spełniło najgorętsze nasze życzenie. Mamy niepodległość narodową i polityczną, mamy Rzeczpospolitą demokratyczną, a uchwaloną przez Sejm ustawodawczy konstytucja nie odbiera już praw oby-

watelskich za jawne i otwarte wyznawanie swoich zasad. Pierwsi z naszego narodu, co wzniesli sztandar socjalistyczny, wyszli z szeregów po powstaniu 1831 roku. Z trzech hasel rewolucyjnych: wolność, równość i braterstwo, na podstawie których buduje się nowy społeczny i polityczny porządek, upodobali sobie hasło braterstwa, a byli to ludzie wielkiej myśli i wielkiej zasługi. Wymieniam tylko Adama Mickiewicza, Lelewe-la i Stanisława Worzela. Upodobali oni hasło braterstwa, bo wypływało ono z tradycji naszego narodu. Wszak braterstwo jest tylko przejawem miłości, którą tak wysławia przepiękny akt horodelski i które, jak on ogłosił, „tworzy prawo, władza państwami, urządzi miasta, wiedzie stany Rzeczypospolitej ku najlepszemu końcowi, udoskonala wszystkie cnoty cnotliwych”. „Co odziedziczyliśmy po przodkach, mówili posłowie polscy, to z miłości udzielamy Litwie, niech i ona miłością i braterstwem jednoczy się z nami”. Sejm w Horodle zatwierdził taką unię narodową, jakiej nie spotkać w całej historii Europy. — powiada historyk niemiecki, Jakób Caro, podziwiając ten wspaniały objaw ducha polskiego.

Niechże ten duch promienny braterstwa i miłości, w obu naszych Izbach: sejmowej i

senackiej, prowadzi ku najlepszemu końcowi, ku udoskonaleniu cnoty cnotliwych! Pracujmy, jak to mamy za chwilę ślubować, z całym oddaniem się Rzeczypospolitej, dla dobra całego narodu. Niech on odczuje naszą miłość i niech ukocha tę Rzeczpospolitą, jako najwyższe, najpiękniejsze i najlepsze swoje dobro. Pracujmy zgodnie Senat z Sejmem, pracujmy, jak bracia starsi z młodszymi. Niech Sejm, w którym się odbywa główna praca, nie przeciwnika w Senacie, ale szczerego i życzliwego pomocnika ujrzy.

Z powodu swego wieku mając więcej doświadczenia życiowego, więc bardziej umiar kowani, starajmy się, gdy walka przekonaniowa zbyt mocno się zaostreży, złagodzić jej ostrość, doprowadzić zwaśnione strony do porozumienia, do możliwych i wzajemnych ustępstw. Pamiętajmy jednak, że wszelka praca wytwórcza, a więc i państwowa, jest najbardziej owocna w wieku pełnym siły, w wieku jej wzrostu i jej wzmagania się. Nie posuwajmy się więc zbyt daleko w miar kowaniu poczyniań Sejmu.

Niech ukochana nasza Rzeczpospolita wzniesie się jak najwyżej, niechaj się sprawdzą słowa poety: „Na wiekowych nieszczęściach niwie już nie pusto, nie żałość, nigdzie, nigdzie już nie ciemno, wszędzie jasno, sprawiedliwie” i promieniejąca miłością, w której urzeczywistniają się tylko prawdziwa wolność i braterska równość, stanie się Rzeczpospolita polska wzorem dla innych narodów i znów garnąć się do niej będą i pójdzie ona, jak to przewidywali nasi wieszczowie, przodem w pochodzie postępowym ku lepszej, piękniejszej przyszłości. (Oklaski).

Umizgi chjeny do piastowców

„Rzeczpospolita” została użyta do wywiadu z posłem Głabińskim na temat upragnionego sojuszu z Piastowcami.

Oto główne ustępy z tego wywiadu:

„Co Pan Prezes myśli o głosach, wedle których ostra walka stronnictw w Sejmie i w czasie wyborów utrudnia zbliżenie się Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej i P. S. L.-Piasta?”

— Zarzuty i ostre wystąpienia w czasie walki politycznej i wyborczej były obustronne. W niejednym wypadku były one bezpodstawne, a nawet krzywdzące. Mnie osobiście w jednym z pism krakowskich, Bliskiem P. S. L., zarzucono, iż otrzymałem miliard marek od fabrykantów tytoniu za sprzeciwienie się monopolowi i mimo zwrócenia się do Sądu Marszałkowskiego nie doczekałem się ani odwołania zarzutów, ani stawienia się przed sądem. Czegoś podobnego z naszej strony nie zarzucono kierownikowi P. S. L., prezesowi Witosowi, ani całemu stronnictwu, a nie waham się stwierdzić, że gdyby zarzut tego rodzaju z zasługującej na uwagę strony podniesiono, uważałbym sam za swój obowiązek, by

wpłynąć na jego odwołanie.

Namiętności grały niewątpliwie przed wyborami i w czasie wyborów, ale tego rodzaju zjawiska są powszechne wśród walk politycznych i wyborczych, a jednak nigdzie nie stanowią one przeszkody do zbliżenia się stronnictw, gdy dobro państwa i narodu tego wymaga...

„Dlatego też nie przypuszczam, aby i teraz, gdy stan rzeczy jest znowu bardzo groźny, walka polityczna i wyborcza mogła być przeszkodą porozumienia się stronnictw, pragnących pracować dla dobra państwa...”

Warszawski „Kuryer Polski” miał na podobny temat wywiad z posłem Zamorskim.

Zapytany o sojusz z Piastowcami, pan Zamorski odpowiedział:

„Ja osobiście w praktyczną skuteczność takiego sojuszu nie wierzę. Ale mój klub stoi na stanowisku koalicji...”

Zarazem poseł Zamorski, głoszący ze swojego pamfletu amerykańskiego, jak najostreżniej wypowiedział się przeciwko ewentualnej kandydaturze Naczelnika państwa na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Kandydatury na marszałka Sejmu

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa 29 listopada.

W sprawie kandydatury na marszałka Sejmu przeważa opinia, że PSL będzie popierało kandydaturę Jana Dąbskiego, podczas gdy prawica PSL forsuje Rataja. Kandydatura Dąbskiego jest przychylnie przyjmowana przez NPR.

Wyzwolenie uchwaliło wysunąć kandydaturę posła Eugeniusza Śmiarowskiego. O ile Śmiarowski nie uzyska większości, Wyzwolenie poprze

Dąbskiego.

O przydział lokali klubowych

Dziś odbyło się posiedzenie przewodniczących klubów, na którym obradowano nad rozdziałem lokali dla klubów. Uchwalono, że na każdego posła wypadnie 1 metr kwadratowy miejsca. W tym stosunku nastąpi rozdział lokali między kluby.

Narady stronnictw

ROZBIĘŻNOŚĆ W KLUBIE UKRAIŃSKIM

Warszawa (AW). Wczoraj w godzinach wieczornych odbyły się narady klubu posłów ukraińskich. Na naradzie tej, poświęconej aktualnym zagadnieniom taktyki, ujawniło się, że niemal każdy z posłów ukraińskich reprezentuje inną grupę polityczną i że wobec tego na razie ustalenie jednolitej linii postępowania klubu jest bardzo utrudnione.

POŁĄCZENIE SIĘ Z KLUBEM DUBANOWICZA

Warszawa (AW). Posłowie należący do chrześcijańskiego stronnictwa narodowo ludowego i do chrześcijańskiego stronnictwa rolnego postanowili utworzyć wspólny klub poselski, którego nazwy jeszcze nie ustalono. Na prośbę powołano posła Dubanowicza, na wiceprezesa Chłapowskiego z Wielkopolski i Stronńskiego z Warszawy.

MANDAT DLA ŁAŃCUCKIEGO

Warszawa (AW). Jak podaje „Robotnik”, poseł komunistyczny z Zagłębia Dąbrowskiego, Rybacki, zrzekł się mandatu na rzecz Łańcuckiego. Drugi kandydat Danieluk zrzekł się również mandatu.

Dodatek przedświąteczny dla urzędników

Warszawa (AW). „Kurier Polski” dowiadyuje się, że urzędnicy państwowi otrzymać mają jednorazowy zasiłek przedświąteczny w wysokości 50 procent poborów za miesiąc listopad. Wpła-

ROZBICIE SIĘ BŁOKU MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Warszawa (AW). Paroeciowe narady przedstawicieli klubu mniejszości narodowych w sprawie utworzenia komisji porozumiewawczej **speliły na niczem**. „Kurier Poranny” dowiadyuje się, że kluby ukraiński i białoruski oświadczyły wczoraj posłom żydowskim, że będą prowadzić w Sejmie **politykę samodzielną**. Wczoraj do późnego wieczora w Sejmie trwały narady obu klubów: zjednoczenia posłów żydowskich i klubu posłów żydowskich co do wspólnej platformy, nie doprowadziły do skutku.

PODZIAŁ MIEJSC W SENACIE

Warszawa (PAT). „Kurier Poranny” donosi, że podział krzeseł w Senacie będzie następujący: Jedno przesło od lewej ku prawej otrzymują socjaliści, 1 Ukraińcy, 2 Żydzi, 1 Niemcy, 2 Wyzwolenie, 3 Piast, 8 chrześcijański związek.

POSŁOWIE ŻYDOWSCY Z MAŁOPOLSKI WSCHODNIEJ

Warszawa (AW). Posłowie żydowscy ze wschodniej Małopolski ukonstytuowali się jako **związek Żydów Małopolski wschodniej**. Związek ten wchodzi jako odrębna sekcja do grupy żydowskich posłów z całego państwa.

Sprawa Jaworzyny

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa 29 listopada.

Prasa tutejsza podaje, jakoby sprawa Jaworzyny nie została definitywnie załatwiona przez Radę ambasadorów. Jak się Wasz korespondent dowiadyuje, należy stwierdzić, że Rada ambas-

adorów już ustaliła jako pewnik, że jest **kompetentną do poczynienia na Spiszu i Cramie porządków granicznych, które uzna za konieczne**. W tej mierze poseł polski w Paryżu, Zamoyski, otrzymał jasne instrukcje.

Zaostrzenie między Francją a Niemcami

Wiedeń. (AW) „Neue Freie Presse” donosi z Berlina: Celem obecnej francuskiej polityki jest widoczne wywarcie nacisku na wielki przemysł niemiecki, by zapobiedz bankructwu państwa niemieckiego. Berliński korespondent „Echo de Paris” pisze, że kanclerz Cuno wspólnie z zastępcami wielkiego przemysłu mógłby jeszcze sytuację uratować, gdyby mu się udało nakłonić wielki przemysł do koniecznych ofiar. Komisja reparacyjna odpowie na niemiecką prośbę o moratorium, że udzielenie moratorium byłoby tylko pod tym warunkiem możliwe, gdyby niemiecki wielki przemysł dał gwarancje.

ZASTAWY DLA FRANCYI

Wiedeń. (AW) „Neue Freie Presse” donosi z Paryża: W kołach politycznych zapewniają, że na onegdajszej radzie w pałacu Elizejskim przedyskutowano plan opracowany już za rządów Brianda o zarządzaniu ziemiami do wyzyskania fabryk, lasów i kopalń w Nadrenii dla celów reparacyjnych, przedewszystkiem zaś o zapewnienie zastawu w zagłębiu Ruhry przez wywarcie nacisku na wielki przemysł niemiecki.

Pesymistyczne wiadomości z Lozanny

Paryż (AW). Nadeszły tu wiadomości z Lozanny brzmią **nader pesymistycznie**. Korespondent „Tempsa” wysłał do swojego pisma komunikat: Konferencja w Lozannie przeżywa obecnie ciężki kryzys pomimo licznych prywatnych obrad, które odbył Ismed pasza z lordem Curzonem, Barrerem i Childem.

ULTIMATUM DELEGACJI ROSYJSKIEJ

Lozanna (AW). Przedstawiciele rosyjscy w Lozannie wystosowali ultimatum, w którym kategorycznie żądają dopuszczenia delegacji rosyjskiej do wszystkich posiedzeń, na równi z innymi mocarstwami, w przeciwnym bowiem razie będą zmuszeni opuścić Lozannę. Jedną z wysoko postawionych angielskich osobistości oświadczyła korespondentowi „Tempsa”, że za żadną cenę nie można dopuścić do tego, by rosyjska delegacja powróciła z niczem do Moskwy.

CZYNNY WSPÓŁUDZIAŁ AMERYKI

Lozanna (AW). Według ostatnich wiadomości zaznacza się ze strony Ameryki coraz wyraźniej dążność do wzięcia czynnego udziału w pracach

ZGODA ANGLII NA SANKCJE?

Berlin. (AW) Wiadomości, nadchodzące z Londynu, donoszą, że przedstawiciel angielskiej komisji reparacyjnej nie będzie się zasadniczo sprzeciwiał francuskiemu żądaniu, dotyczącemu obszaru nadreńskiego, jeżeli plan, który Poincaré przedłożył na ostatniej konferencji londyńskiej, zostanie zmieniony w kilku punktach.

JAK MA BYĆ PRZEPROWADZONA OKUPACJA

Paryż (PAT). „Echo Nationale” pisze: W sprawie narady w Pałacu Elizejskim, według pewnych oznak ma nasąpić okupacja nie na prawym, lecz na lewym brzegu Renu. Urzędnicy pruscy i bawarscy zostaliby wezwani do powrotu za Ren. Administracja obszaru reńskiego zostałaby zorganizowana przy pomocy urzędników krajowych i postawiona pod kontrolę francuską. Granica cłowa od strony Niemiec zostałaby znowu przywrócona, a nadwyżki podatków, dochody z domenów i dochody celne byłoby przekazywane na rachunek komisji reparacyjnej.

konferencji. Zastępca Ameryki Child zamierza jeszcze przed oficjalnymi obradami w sprawie cieśnin przedstawić w imieniu swojego rządu stanowisko amerykańskiego departamentu stanu w kwestyi uregulowania sprawy cieśniny dardanejskiej.

ŻĄDANIE ROSYI ODESLANE DO MOCARSTW

Lozanna (PAT). Na konferencji Curzona z Barrerem i Garronim omawiano treść noty Rakowskiego. Trzej kierownicy delegacji sojuszników przysłali do wniosku, że sprawa ta podlega wyłącznie kompetencji państw zapraszających. Ostatecznej decyzji nie powzięto, ponieważ delegat włoski ma jeszcze zasięgnąć instrukcji w Rzymie. Przypuszczają, że sprawa ograniczy się do tego, iż sprzymierzone delegacje powołają się na notę zapraszającą Poincarégo, w której to nocie Rosję zaproszono do narad nad kwestyami z tem związanymi. Prawdopodobnie jutro popołudniu będzie wygotowana odpowiedź dla Rosyi.

KOMUNIKAT URZĘDOWY

Lozanna (PAT) Konferencja lozańska wydała

następujący urzędowy komunikat: Gospodarcza i finansowa komisja konferencji zebrała się wczoraj o godzinie 3 popołudniu. Ismed pasza i Venizelos przedstawili konferencji zapatrywane swych delegacji w następujących sprawach: 1) rozdział publicznych długów państwa otomańskiego, 2) naprawa poniesionych szkód, 3) zwrot poniesionych kosztów okupacji.

Ninczicz bronił stanowiska swojego rządu w sprawie długów. Barrere przedstawił w toku dyskusji punkt widzenia aliantów w tych sprawach.

Rokowania w sprawach finansowych rozpoczną się jutro o godz. 10'30 przedpołudniem. Jutro posiedzenie komisji dla spraw terytoryalnych wojskowych w tym samym dniu o godz. 4 popołudniu.

Przydział mandatów do Sejmu

Warszawa. (PAT) Na posiedzeniu państwowej komisji wyborczej ustalono dalszy przydział mandatów:

1) w okręgu 43 Biała-Wadowice-Żywiec Me-dard Kozłowski przyjął mandat z listy państwowej, wobec tego na jego miejsce z okręgu wszedł Ludwik Dobija;

2) z listy państwowej chiłeny w miejsce p-Holeksy, który przyjął mandat z okręgu 43, wszedł Stefan Paczkowski, inżynier z Katowic;

3) z okręgu 41 Kraków-miasto wybrany Kor-fanty zrzekł się mandatu, a w jego miejsce wszedł prof. Konopczyński;

4) z okręgu 42 (Kraków-powiat-Chrzanów) wybrany Jan Tabor złożył na ręce przewodniczącego komisji okręgów telegraficznie oświadczenie, którego komisja państwowa nie uznała i postanowiła odroczyć rozpatrzenie tej sprawy.

Polska wzywa Ukra-nę do niemieszania się w sprawy Galicyi wschodniej

Warszawa. (PAT) Na notę ukraińskiej republiki sowieckiej z 6 bm. odpowiedziało ministerstwo spraw zagran. notą, w której przyjmuje z **zadowolaniem** o podjętych krokach mających na celu obostrzenie kontroli granicznej. Nota stwierdza jednak, że dotychczasowe środki stosowane przez rząd ukraiński nie okazały się skutecznymi. Dalej wskazuje nota na wydarzenia we wschodniej Małopolsce i powołując się na traktat ryski, który uznaje obszary leżące na prawym brzegu Zbrucza za bezspornie przynależne do Polski, wyraża przekonanie, że rząd ukraiński nie będzie tolerował aktów skierowanych przeciw spokojowi ludności obszarów sąsiadujących z Ukrainą.

Konferencja rozbrojeniowa

Warszawa. (Tel. wł. „Naprz.”) Delegacja polska na konferencję rozbrojeniową, która we wtorek 28 bm. wyjechała do Moskwy, przybędzie tam dziś we czwartek. Obrady konferencji rozpoczną się 1 grudnia.

O umowę zbiorową w rolnictwie

Warszawa (PAT) Wczoraj w ministerstwie pracy rozpoczęły się rokowania mające na celu doprowadzić do zawarcia zbiorowej umowy ramowej w rolnictwie. W obradach biorą udział przedstawiciele ziemian wszystkich dzielnic, przedstawiciele związków zawodowych. Przewodniczący naczelnik wydziału Tadeusz Ulanowski. Doprowadzenie do podpisania umowy magać będzie około 1 miesiąca czasu i 20-30 posiedzeń.

O reformy w szkołach średnich

Warszawa. (AW) Związek zawodowy nauczycielski polskich szkół średnich wydał odezwę do posłów i senatorów z apelem do natychmiastowego zajęcia się reformą szkolnictwa i ministerstwa oświaty.

Walka z bezrobociem w Anglii

Londyn. (AW) Rząd angielski zamierza przedsięwziąć cały szereg środków, które pozwolą mu opanować bezrobocie. Zwołano konferencję wszystkich dyrekcji kolejowych, na której zastanawiano się nad projektem rozbudowy kolei, aby dostarczyć bezrobotnym pracy. Rozważano również sprawę elektryfikacji pewnych linii kolejowych, przebudowę mostów oraz rozbudowę lokalnych linii kolejowych. Równocześnie donoszą o demonstracjach głodujących robotników, które mają na celu wpłynąć na opinię publiczną, aby ta wywarła większy nacisk na rząd i legalne władze w kierunku energicznej akcji dla zmniejszenia bezrobocia.

Notoryczni fabrykanci tendencyjnych bredni

Białemi niemi to szyte... Specjalny korespondent „Gazety Warszawskiej” słysząc, jak trawa rośnie, zbadał tajemnice jakiegoś wrześniowego zjazdu masonów niemieckich w Magdeburgu.

Na początku podaje się coś, co niema razić i nieprawdopodobieństwem... Całe Niemcy są przeciwnie traktatowi wersalskiemu. Nic więc osobliwego, gdy zjazdowi masonskiemu przypisuje się chęć przeciwdziałania temu traktatowi. Później opowiadanie wykoleja się coraz bardziej w kierunku bredni, ale bredni tendencyjnej, mającej na ogólnym czytelników endeckiego dziennika działać w pożądanym dla endecji kierunku.

Dla ludzi mających trochę oleju w głowie wystarczy powtórzyć następujący ustęp „korespondencyj” ze „ściśle poufnych narad” masonskich, z którego notabene widać, iż niemieccy masoni już we wrześniu przewidzieli, że endecja będzie zabiegała o pozyskanie Witosowców dla stworzenia rządu.

Celem niedopuszczenia do ew. współdziałania obozu demokracji narodowej z grupami zamożnych włościan, mają być wciąż gnieci do odnośnych kadrów włościańskich zaufani ludzie z kół zbliżonych do masonerii w Polsce. (Przedtem rozpisywała się prasa endecka o opanowaniu przez Belwederek ruchu piastowskiego. Teraz po dorobieniu wrześniowych instrukcji maso-

nów niemieckich uzyskała ona „dowód” że ci zaufani Belwederu musieli być zapowiadanymi wysłannikami masonskimi. Red. Nap.).

Na prezydenta Rzeczypospolitej winien być forsonowany Józef Piłsudski, jeżeli zaś wybór jego okaże się z tych lub innych przyczyn wątpliwy, należy poprzeć za wszelką cenę kogoś z kół, jeżeli nie masonskich, to przynajmniej do nich zbliżonych, najpożądalszym zaś jest wogóle ktoś z Małopolski zachodniej, zwłaszcza wychowany w szkole krakowskiej, bądź jej sympatyk z obozu b. aktywistów.

Należy dolożyć starań, by wewnętrzne nieporozumienia w Polsce trwały możliwie najdłużej, nie dopuszczając do konsolidacji obozu narodowego i do uzyskania przezeń wpływu na bieg życia państwowego w Polsce.

Ale w takim razie wśród przywódców samej endecji są masoni, podlegli niemieckim nakazom, albowiem, dopóki nie ujawnił się wynik wyborów, z których „Chłena” wyszła słabsza, niż zgóry liczyła, kopali masony endeccy Witosowców ze szczególną pasją, aby utrudnić szanse współdziałania!

Zamiłowanie nie zawsze idzie w parze ze zrzeczością: endecja zakłamuje się, ale kłamstwa jej tak są prostackie, że je łatwo zdemaskować!

Oświadczenie działaczy słowackich

Wielmożny Panie Redaktorze!

Ponieważ zawadza różne próby Czechów, by zamknąć nam usta w sprawie naszej sprawiedliwej kwestii, rzucili się Czesi w ostatnim czasie planowo na nas i czynią nam nawet zarzuty pod względem charakteru naszego i naszej uczciwości. W tym celu chcieli niedawno wymusić od posłów słowackich, jak na przykład od ks. Hlinki „deklarację” przeciwko naszej zagranicznej propagandzie słowackiej. Gdy się im to nie udało, ba, gdy ich, co gorsza, na łamach preszburskiego „Slovaku” jeszcze i wysłniano, stąd obecnie napadają nas w czeskim ołomunieckim „Nasincu”, że podobno we Warszawie, a nawet i w Budapeszcie niektóre gazety pod naszym wpływem pisały „w imieniu ludowców słowackich” i że te pisma razem z nami tym „niechrześcijańskim sposobem” podjęły przeciw republice czeskiej. Dalej, że na podstawie tego naumyślnie tendencyjnie fałszywego sprawozdania „Nasincu” mieli już podobno przywódcy Hlinkowców oświadczyć przed redaktorem wymienionego pisma, że nie mają wogóle żadnego kontaktu z Ungerowcami i Jehliczkowcami. Co więcej, że zwrócono się także do pewnych już nawet redakcyj polskich antyczeskich ze strony ludowców słowackich, by nie dawano posłuchu emigrantom słowackim, którzy w swej propagandzie „wkładają w usta słowackich ludowców nieprawdziwe słowa”.

Nie chodzi nam wcale o ten najnowszy celowy czeski fortel pewnych kół, które w taki oto naprawdę „chrześcijański” sposób chciałyby spowodować, wymusić „manifestacyjne zademonstrowanie” słowackich ludowców, dlatego też nie będziemy z „Nasincem” wogóle polemizowali. Przygważdżamy powyższy podstęp tego dziennika czeskiego, bo chodzi nam o to, by uprzedzić polską publiczną opinię, iż koła czeskie odważą się może wystąpić ewentualnie z wymuszonymi sforsowanymi „deklaracjami” w jakiegobądź polskiej redakcji, protestując przeciw „naszemu, podobno „niechrześcijańskiemu” postępowaniu. Proponujemy, by się znalazł uczciwy, z charakterem Słowak-polityk, któryby nie zdementował, na korzyść Czechów napisanego, bądź opowiadanego oświadczenia, któryby tym sposobem prosto oddał się do dyspozycji Czechów. Gdyby się jednak nawet i tak stało, gdyby w „demokratycznej” republice czeskiej groźba zarzutu o „zdradę stanu” zmuszona jednakoż tego lub owego, a znamy przecież sprawę więzienia ks. Hlinki na Mirowie i wiemy, co to znaczy, być w Czechach posadzoną bez dowodów o „zdradę stanu”, wobec tego przygotowania i na te możliwości oświadczamy, że nigdy jeszcze nie występowaaliśmy, ani też nie umieszczaliśmy żadnego oświadczenia w „imieniu słowackich ludowców”. Całe to posadzenie pest najpodlejszym kłamstwem i łgarstwem „chrześcijańskiego Nasinca”. Natomiast prawdą jest, że w naszej agitacji powoływaaliśmy się zawsze na różne oświadczenia publiczne różnych politycznych czynników słowackich, podając

zawsze dosłownie ich mowy czy artykuły, oznaczając zawsze przy tem źródło, skąd przytoczone oświadczenie bierzeiny. Tego zaś prawa i zasady politycznej będzieny się trzymali i w przyszłości, do czego, sądzymy, mamy pełne prawo, tak jak każdy inny.

Skoro więc twierdziliśmy, że ks. Hlinka pisze i otwarcie powiada: „Czesi w ciągu 3 lat popełnili więcej krzywd, aniżeli Madziarzy przez trzy stulecia”, wskazywaaliśmy na to, że wymieniony przywódca słowacki napisał tak w ružomberskim „Slovaku” z 22 grudnia 1921 roku; kiedy zaś ten sam poseł słowacki przyrównywał „słowiańskich braci” czeskich do „boa konstrikatora, węża dusiciela, który żarłocznie otacza ze wszystkich stron nędzną ofiarę swą słowacką”, to nie zapomnieliśmy dodać, że napisano tak w tym samym „Slovaku”, Nr. 1 z tego roku. Również jeśli mówiliśmy o oświadczeniu dra Mudronia, który nazwał Czechów „żarłocznym wróblem, który wypędza jaskółkę słowacką”, to też zawsze i wszędzie podaliśmy źródło, jak i miejsce gdzie to było i gdzie to napisano.

Wobec tego, ponieważ wyraźnie już i stąd widać, że nie my włożyliśmy powyższe „słowa w usta posłów”, jak fałszywie twierdził „chrześcijański ołomuniecki Nasinec”, prosimy, by na wypadek, gdyby się agenci czescy faktycznie pojawili gdzieś w którejś polskiej redakcji, zakomunikowano im, że my chętnie się godzimy na zwołanie niestrannego i neutralnego komitetu, zestawionego z Polaków, który następnie po przebadaniu naszych dowodów w rozstrzygnie, kto z nas mówi prawdę? Czy my, którzy zawsze rzeczowymi dowodami źródłowymi się bronimy, czy też nasi „ukochani bracia czescy”, którzy takim oto „chrześcijańskim” sposobem chcieliby nas zgłuszyć i przydusić. Chcieliby w ten sposób osiągnąć, by bracia Polacy nie, albo coś zaledwie i tylko w czeskim świetle widzieli i wiedzieli, co się dzieje na Słowaczynie. Dlatego, jeśli ich zdaniem „chrześcijański” sposobem agitujemy przeciwko nim, to Czesi powinni skorzystać z naszego projektu, z naszego wniosku, i to tem więcej, bo przecież wszędzie głoszą na firmach swoich urzędowych, że „prawda zwycięża!” Niechaj wykażą choćby w tym wypadku, że mają prawdę za sobą. Zbyt jednak jesteście pewni tego, że skoro prawda po naszej stronie, Czesi na ten nasz projekt nie zgadzają się, co już samo z siebie powinno publicznej opinii Polski otworzyć oczy na to, po czyjej stronie prawda i kto po chrześcijańsku postępuje!

Z wyrazem głębokiego szacunku i podziękowania za łaskawe umieszczenie, kreślimy się oddani Pana Redaktora: W imieniu Słowackiej Rady Narodowej: dr Franciszek Jehliczka, Franciszek Unger, ks. Wawrzyniec Cerny.

Warszawa, 27 listopada 1922.

— o o o —

Koniec legendy o Makrynie Mieczysławskiej

Makryna Mieczysławska — symulantka, oszustka... Podnosi to na podstawie obcych badań prof. Chrzanowski.

Potrafiła w błąd wprowadzić dwóch papieży, potrafiła porwać swoim rzekomym męczeństwem Słowackiego. W naszych czasach w aureoli poetyckiej zjawia się u Wyspiańskiego... Potrafiła wzbudzić u tylu obcych kult dla swojej osoby!...

Nie były zmyśleniem prześladowania przez rząd carski bazylianek. To ułatwiło rzekomej ich ksieni podszywanie się pod te cierpienia... Kimże ona była?

Miała być wdową po jakimś Winczu (pochodziła według informacji jednej mniszki z rodziny żydowskiej), była szafarką, czy kucharką u benedyktynek w Wilnie; później, zwiedzając klasztor bazylianek, dowiedziała się o ich prześladowaniu (to ułatwiło jej występy samowznieszenia). Wkońcu za jakieś oszustwo dostała się pod sąd, ukarana została cielesnie i odesłana etapem do rodzinnego miasteczka Lubcze. Jak zdołała przedostać się za granicę? Kto jej to ułatwił — niewiadomo.

Prysła legenda, dokoła tej postaci osnuta — dziwnie, jakby niesamowicie zyczynają brzmieć wzniesłe akordy poezji, jej poświęcone... Choć szczerze powstały —

Ale prawda dziejowa nie może się liczyć z tymi względami!

Podkreślimy tu jeszcze jeden fakt tylko.

Prof. Chrzanowski pisze:

„Ślawa Mieczysławskiej rosła, zwłaszcza od jesieni roku 1846, kiedy to do Rzymu przybył z Afryki pewien misjonarz francuski, który już dawno utracił był głos i pomimo zabiegów lekarskich nie mógł go odzyskać: otóż „zaznajomiwszy się z matką Makryny odprawił wraz z nią nowenne przed ołtarzem Matki Najświętszej al fresco na korytarzu klasztoru „Sacre Coeur” malowanym, poczem odzyskał głos zupełnie.

Odtąd obraz ten czczono, jako cudowny, korytarz pozwolił Pius IX zamienić na kaplicę, „uzyskano dla niej odpusty, a liczba osób, uciekających się w różnych potrzebach do pośrednictwa modlitw Ksieni, znacznie się powiększyła”.

Kościół jest konserwatywniejszy, niż nauka. Zdemaskowanie „świątobliwej” ksieni może nie wpłynąć na nastrój pątników zwiedzających miejsce jej modłów.

Przegląd społeczny

STREJK ROB. RZEŹNICZYCH I MASARSKICH W KRAKOWIE ZOSTAŁ W PONIEDZIAŁEK 27 B. M. ZLIKWIDOWANY. Wprawdzie robotnicy nie uzyskali wszystkich swoich żądań, jednakowoż uzyskali 8-godzinny dzień pracy i uregulowanie płacy. Najmniejsza płaca tygodniowa ma wynosić od 15 do 30.000 marek tygodniowo z całym utrzymaniem, dla rob. rzeźniczych od 20 do 50.000 i 1 kg. mięsa dziennie bez wikt. Robotnicy żydowscy powrócili do pracy o jeden dzień wcześniej, gdyż ugoda nastąpiła wcześniej. Kłamstwem są informacje „Wiadomości Krakowskich”, że strejk został wywołany przez „prowodyrów”, ponieważ strejk był protestem przeciw wyzyskiwaniu ludzi, z których jedni pracowali po 18 godzin dziennie, a drudzy chodzili bez zajęcia. Strejk został uchwalony przez cały ogół jednomyślnie po powrocie delegacji z konferencji. O moralnej wartości majstrów z Kołłowa świadczy fakt, że nie przyjęli 30 strejkujących uczniów do pracy. Co do robotników z Poznania, radzimy im, żeby u siebie zaprowadzili 8-godzinny dzień pracy na wzór Warszawy, Lwowa i Krakowa, to i dla tych 180 znajdzie się zajęcie i nie będą musieli tutaj przyjeżdżać, bo tu jest dosyć swoich ludzi.

PODWYŻKI PŁAC NA GÓRNYM ŚLASKU. We wtorek rozpoczęły się w Katowicach pertraktacje między przedstawicielami pracowników i pracodawców w sprawie dalszej podwyżki płac robotniczych od 1 grudnia. Robotnicy żądają podwyżki większej, niż ją otrzymali robotnicy po stronie niemieckiej, tj. więcej niż 750 marek niemieckich dodatku za szychę. Gdyby do zgody nie doszło, sprawę rozstrzygnie sąd rozjemczy.

Rozpowszechniajcie „Naprzód”!

Z sali sądowej

Kraków, 30 listopada.

WIELOMILIONOWE OSZUSTWA W ZAKŁADZIE MUNDUROWYM WOJSKOWYM W KRAKOWIE

(k) Dziesiąty dzień rozprawy w sądzie wojskowym karnym w Krakowie przeciw kap. Jaworskiemu i spółnikom, oskarżonym o oszustwa w magazynach konfekcyjnych oficerskich nie przedstawiał w zeznaniach świadków zainteresowania. Po ponownym przesłuchaniu świadka Holikowej w sprawie manka, przystąpiono do odczytywania zawińskowanych przez prokuratora w akcie oskarżenia dokumentów i aktów. Odczytywanie tych dokumentów przeciągnęło się do 2 popoł. W dniu dzisiejszym po wydaniu opinii przez rzeczoznawców przemawiać będzie prokurator, oraz obrońcy adw. dr Woźniakowski i adw. dr Schoenwetter, poczem zapadnie wyrok.

— 000 —

UCZTA ZŁODZIEJSKA. — PRZEKUPIONY PIES. — GDY PANSTWO NA BALU...

(k) Służąca Rozalia Zajac oskarżoną jest, że w Sierszy, gdy chlebobawcy jej pp. Włodzimierz i Paulina Raczyńscy byli na balu w kasynie, zabawiła się wesoło, przyjmowała swoich gości paczkami. W uczcie brał udział pies łańcuchowy i dlatego nie szczekał. Ktoś z sąsiedztwa widząc światło, nieproszony zapukał, a wtedy Zajacówna nie wpuściła natręta, wołając, że ma lokatorów. Ci „lokatorzy” przekupiwszy paczkami czujnego psa okradli pp. Raczyńskich doszczętnie, a szkoda wynosi kilka milionów. Oskarżona Zajacówna i jej spółnicy wypierają się winy. Świadek Anna Nowak obciążyła oskarżoną przed którą Zajacówna przyznała się podobno w więzieniu do kradzieży. Nowakównę na wczorajszą rozprawę przywiozła dwóch dozorców z Brygidki lwowskiej, jako „więźniarkę”. Niestety rozprawa odbyć się nie mogła, gdyż Zajacówna nie jawiła się z powodu choroby wywołanej połamaniem. Rozprawę odroczone. Oskarżał prok. Wołoszczuk, przewodniczył s. s. o. Warzeszkiewicz.

— 000 —

ADWOKACI KRAKOWSCY NA ŁAWIE OSKARŻONYCH

Adwokat dr Goldblatt w zupełności uwolniony — kara prof. dra Reinholda znizona

(k) Wczoraj odbył się przed sądem apelacyjnym w Krakowie epilog znanej sprawy karnej wytoczonej z powodu obrazy prok. Sozańskiego przeciw adw. drowi Goldblattowi i obrońcy w sprawach karnych prof. Uniw. Jag. drowi Reinholdowi. Wedle aktu oskarżenia w procesie przed przysięgłymi przeciw fałszerzowi monet cze-

skich Drölichowi, miał adw. dr Goldblatt krytykując przebieg rewizji odbytej przez prok. Sozańskiego w celi Drölichu zarzucić prok. Sozańskiemu naruszenie przepisów ustawy, gdyż przy rewizji wydobywano Drölichowi z ust informację pisemną dla adwokata przeznaczoną. W toku przemówienia dr Goldblatt wyraził się „wara prokuratorowi od celi oskarżonego” i za to wyrażenie został dr Goldblatt oskarżony i zasądzony wedle paragr. 312 u. k. na 3 dni aresztu z zamianą na grzywnę w kwocie 30 tysięcy marek. W tym samym procesie, gdy obrońcy żądali odroczenia rozprawy, prok. Sozański odpowiedział zarzutem, że obrońcy boją się tej ławy przysięgłych i starają się sprawę odwieść przed drugą ławę. Prof. dr Reinhold nazwał ten zarzut „niegodnym oskarżyciela publicznego”, a nadto przyłączając się do krytyki bezprawnej rewizji w celi oświadczył, że postępowanie to prokuratora wynika z „chęci zemsty i zniszczenia człowieka”. Za te dwa wyrażenia, w których sędzia I. instancji p. Walenty Murdzeński widział przekroczenie z paragr. 312 u. k. zasądzony został prof. dr Reinhold na 5 dni aresztu z zamianą na grzywnę 25 tysięcy marek. Od wyroku zasądzającego wnieśli obaj zasądzeni odwołanie. Wczorajszej rozprawie apelacyjnej przewodniczył s. s. o. Markiewicz, wotowali s. s. o. Klimcecki i Pawlik. Prokuratora zastępował prok. Michałowski. Oskarżenia dr Goldblatt i prof. dr Reinhold do rozprawy nie stanęli. Bronili dra Goldblatta adw. dr Hesi, zaś prof. dra Reinholda dr Oberländer.

Po przeprowadzeniu kilkugodzinnej rozprawy prok. Michałowski żądał zatwierdzenia wyroku I. instancji, poczem zabrał głos adw. dr Hesi i wskazał na to, że już w I. instancji udowodnił, że słowo „wara” jest tylko frazesem retorycznym, nieprzekraczającym praw krytyki adwokata. Obrońca prof. dra Reinholda dr Oberländer wskazał na to, że nie powinno się skarżyć obrońcy, nawet jeżeli w ferworze i w zmęczeniu procesowym przekroczy pewną miarę w polemice. Wskazuje na proces Dąbala, gdzie prok. Rettinger, jaskrawa obrazę świadka tłumaczył przemęceniem i po wyrażeniu żalu spotkał się tylko z nagana, atoli żadnego karnego procesu mu nie wytoczono.

Trybunał apelacyjny po długiej naradzie wydał wyrok, że adw. dra Goldblatta uwalnia się od wszelkiej winy i kary gdyż słowo „wara” zgodnie z twierdzeniami obrony nie jest pogardliwym, a oskarżony dr Goldblatt prawa i granic krytyki nie przekroczył.

Co do prof. dra Reinholda karę za przekroczenie z paragr. 312 u. k. znizono do 2 dni z zamianą na grzywnę w kwocie 10.000 mk. gdyż sąd apelacyjny tylko w wyrażeniu o chęci zemsty i zniszczeniu widzi obrazę.

Ten wynik procesu spotkał się w przepełnionej sali ze sensacją.

Sensacyjna rozprawa o szpiegostwo

Wyrok zasądzaący b. kapitana-audytora

(k) W drugim dniu rozprawy w sądzie okręgowym w Krakowie przeciw Władysławowi Ornsteinowi, oskarżonemu o zbrodnię szpiegostwa, trybunał przeprowadził cały szereg dowodów przez przesłuchanie zawińskowanych przez prokuratora i obronę świadków, oraz odczytanie i zbadanie dokumentów sprawy dotyczących. Oskarżony Ornstein uporczywie obstawał przy swojej niewinności i twierdził, że nigdy szpiegostwa nie uprawiał, że jako b. oficer wojsk polskich i audytor sądu wojskowego, nie mógł się imać tak niskiego przedsiębiorstwa. W toku rozprawy, która była tajną, przedstawiciele wojskowości tj. rzeczoznawcy ze sztabu generalnego wydali orzeczenie dla oskarżonego niekorzystne. Wyszło także na jaw, że oskarżony w czasie służby wojskowej, a także po zdemobilizowaniu ga „na własną rękę” wygotowywał sobie dokumenta osobiste i podróży dla korzystania z ulg kolej-

wych przyznanych oficerom li tylko w czasie czynnej służby. Wobec oczywistych dowodów oskarżony do tych ostatnich manipulacji się przyznał. Po przemówieniu prokuratora i rzeczowej mowie obrońcy adw. dra Goldblatta trybunał wśród ogólnego zaciekania po przeszło godzinnej naradzie ogłosił wyrok, zasądzaący b. kapitana-sędziego Ornsteina za zbrodnię szpiegostwa, oraz przekroczenie z § 320 u. k. (bezoszustne podrabianie dokumentów) na karę więzienia przez 15 miesięcy, z wliczeniem na poczet kary 8-miesięcznego aresztu śledczego. Od zbrodni oszustwa został oskarżony uwolniony. Oskarżał prok. Sozański, bronił adw. dr Goldblatt. Oskarżony po wyroku ponownie zapewniał trybunał, że w sprawie o szpiegostwo jest niewinny.

Przewodniczył s. s. o. dr Hubacek, wotowali s. s. o. Federowicz i s. s. o. Rosenstein.

Z ruchu socjalistycznego

ZGROMADZENIE PARTYJNE W WIELICZCE.

Dnia 26 listopada o godz. 3 popoł. odbyło się kwartalne zgromadzenie PPS w Wieliczce. Zagaił i przewodniczył tow. Jura, sekretarzował tow. Gazeł. Tow. Jura złożył sprawozdanie kwartalne z działalności komitetu, podnosząc energię i pracę towarzyszy w Wieliczce, którzy potrafili skupić dotychczas po rocznym istnieniu organizacji 344 członków i 14 członkiń. Następnie tow. Pytlik złożył sprawozdanie kasowe. Do punktu: wybory a obecna sytuacja polityczna zabrał głos tow. Ma-

lisz z Krakowa, który po omówieniu wyborów i przedstawieniu obecnych stosunków wskazał na konieczność wzmożonej akcji za rozwinięciem organizacji politycznej na wsi, za energiczniejszą agitacją polityczną i sumiennym ściąganiem podwyższonego podatku partyjnego. Wkońcu podniósł konieczność agitacji wśród kobiet i rozwinięciem ruchu kulturalno-oświatowego. W dyskusji zabierali głos tow. inżynier Nowak, który omówił istotę faszyzmu we Włoszech i u nas w Polsce i tow. Jasiński, który przemawiał w sprawie zamknięcia szkoły w Wieliczce. Zgromadzenie zakończył tow. Jura, wzywając towarzyszy do zdwojenia wysiłków organizacyjnych.

Z sali koncertowej

Pierwszy koncert symfoniczny. — Feliks Eyle skrzypek

Czwarty sezon koncertowy rozpoczął „Związek Muzyków”. Koncerty symfoniczne Związku mają już swoją historię, która zapoczątkowała się przed trzema laty koncertami w teatrze „Bagatela”, przeszła przez teatr miejski Jul. Słowackiego, a w sali Starego Teatru zaczyna drugi sezon. Koncerty symfoniczne zdobyły sobie nie tylko w Krakowie, ale i w Polsce rozgłos i zasługują na wielką dbałość i uwagę, aby piękny zaczątek nie został zmarnowany.

Celem Związku przy początku realizacji koncertów symfonicznych było: 1) Kultywowanie dzieł symfonicznych, a to: a) wśród słuchaczy, b) wśród zawodowych muzyków, swych członków, c) wśród młodych kapelmistrzów, przez danie im sposobności do dyrygowania. 2) Przystosowanie dochodów Związkowi i członkom symfonicznych.

Przez pierwsze dwa lata cel zamierzony osiągnięto. W programie znalazły się oprócz nieznanych w Krakowie nowoczesnych dzieł symfonicznych także nieznane utwory kompozytorów polskich oraz nieśmiertelne dzieła Beethovena (III. i V. Symfonia oraz Missa Solemnis pierwszy raz wykonana w Krakowie). Do dnia dzisiejszego, powinna nasza orkiestra mieć już w swoim skarbcu repertuarowym całego Beethovena. Troską bowiem każdej instytucji symfonicznej, jej najgłówniejszym zadaniem jest zdobyć repertuaru, a w nim przedewszystkiem wszystkich symfonii Beethovena. To się w ubiegłym sezonie nie stało, repertuar zdobyty w zeszłym roku, nie zwiększył się nowymi wielkimi utworami. Przez pierwsze dwa lata dyrygowali kapelmistrzowie, którzy przedtem nie uprawiali symfonii zajęci jako dyrygenci operowi i operetkowi: Barański, Górzyński, Walewski. Debiutowali prof. Jachimecki i Baruch. Po dwóch latach otrzymanych darów, zyskał Związek biblioteczkę symfoniczną, i dość pokaźną na owe czasy kwotę.

Program pierwszego w tym sezonie koncertu symfonicznego był zagadkowy. Statkowski, Paderewski i... Czajkowski. Program ten odpowiada swoim zadaniom w każdym miejscu, gdzie odbywają stałe liczne koncerty symfoniczne, dla Krakowa, który potrzebuje myśli przewodniej w programie symfonicznym (bo jest do tego przyzwyczajony) był program niespodzianką. Albo Rosjanie albo Polacy. Kultura rosyjska ma wspólnotę z polską? A może to echa ostatnich wyborów naszych na jednym murze widniało ogłoszenie 6-semki i sowietów. Dyrygował znakomity Emil Miynarski którego Kraków pamięta od dawna i jeszcze przed wojną zjeżdżał z wybora wówczas orkiestrą filharmonii warszawskiej. Ze Miynarskim jest świetnym kapelmistrzem, że jest najlepszym w Polsce, wiemy wszyscy; że potrafił orkiestrę Związku w kilku próbach natchnąć swoim geniuszem słyszeliśmy w niedzielę. Solista był znany pianista p. Łabuński, który odegrał Fantazję Paderewskiego z towarzyszeniem orkiestry, uwerturę z opery „Maryl” Starkowskiego słyszał Kraków po raz pierwszy. Jestto utwór o typowej formie uwertury romantycznej, dobrze i barwnie instrumentowany, bez szczególnego piętna indywidualnego.

Tegoż dnia wieczorem grał po raz pierwszy w Krakowie młody skrzypek Feliks Eyle. Już w pierwszym utworze programu, Tartinię Sonacie dał się poznać młody wirtuoz jako zrównoważona osobistość artystyczna, myśląca o sztuce poważnie, nad podziw poważnie na swój wiek. W miarę (rozwijania się) nawiązywał artysta coraz bliższy kontakt z salą działając temperamentem pięknym tonem oraz wzorową techniką. W programie, oprócz Sonaty Tartinię, odegrał artysta (Mity) Szymanowskiego, które po raz pierwszy w Krakowie wykonał przed dwoma laty sławny Paweł Kochański. Mimowoli nasuwało się porównanie, z którego Eyle wyszedł obronnie. To dużo znaczy i jest może największą pochwałą dla młodego artysty. Akompaniował sprawnie dr Steinberger. Oba koncerty niedzielne urządziło ruchliwe Krakowskie Biuro Koncertowe E. Barańskiego.

Czas odnowić przedpłatę na grudzień!

KRONIKA

Kraków, 30 listopada.

Zjazd obwodowy delegatów strzeleckich

Ostatnio odbył się w Krakowie Zjazd delegatów obwodów Kraków-miasto i Kraków-powiat Związku strzeleckiego, obejmujących powiaty: Kraków-miasto, Kraków-powiat, Podgórze, Wieliczka, Bochnia, który wybrał jednomyślnie następujący wspólny zarząd obu obwodów: Prezes p. dr Mieczysław Bielski, wiceprezes dr Mieczysław Kaplicki, sekretarz Tadeusz Nowiński, skarbnik dr Władysław Medyński, płk. Stanisław Bąrzykowski, ppłk. Stanisław Kruk-Szuster, Zofia Linkówna, Władysław Żędzianowski. Nadto automatycznie w skład zarządu wchodzi: komendant obwodu Kraków-miasto Józef Olszyna-Wilczyński, komendant obw. Kraków-powiat dr Zygmunt Wusatowski oraz komendanci i prezesi poszczególnych oddziałów. Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp.: Henryk Uziembło, prof. Bolesław Pochmarski, Jan Widliński, kpt. Tadeusz Dąbrowski, red. Leopold Tomaszewicz.

— o o o —

Zgon córki Adama Mickiewicza

D. 26 listop. zmarła w Paryżu po krótkiej chorobie najstarsza córka Adama Mickiewicza Marya Górecka w 87 roku życia.

— o o o —

ZAKAZ ŚLIZGANIA SIĘ ORAZ SANECZKOWANIA W MIEŚCIE. Magistrat przypomina zakaz ślizgania się, oraz saneczkowania po ulicach, placach, placach, placach, stoczek Wawelu, wzgórz św. Bronisławy i t. d. Nieprzestrzegający tego zakazu kara i będą surowo przez magistrat grzywnami, a w razie nieszcześliwych wypadków, spowodowanych saneczkowaniem, narażą się nadto na odpowiedzialność karną. Organa, powołane do czuwania nad przestrzeganiem tego zakazu, odbierać będą ławy, względnie saneczki, niesłuszającym się do powyższego zarządzenia.

OPŁATA OD PSÓW. Magistrat krakowski ustanowił następujące należności za markę dla psów: 1) za pierwszą markę 400 marek; 2) za duplikat marki 500 marek; 3) za markę przechodzącą 500 marek. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1923 r. Rada miasta uchwałą z dnia 22 listopada b. r. ustawiła na czas od 1 stycznia 1923 aż do odwołania opłatę od każdego psa 3000 marek rocznie.

KONKURS WALKI NA BAGNETY. W dniach 8 i 9 grudnia b. r. odbędzie się w ujęciu 5-go dywizjonu taborów w Krakowie przy ul. Zwierzynieckiej konkurs walki na bagnety o mistrzostwo armii. W konkursie tym wezmą udział w rozmaitych D. O. Korp. zawodnicy w liczbie 79. Po ukończeniu konkursu nastąpi rozdanie dyplomów sportowych przez kierownika zawodów.

KOMUNIKAT O STANIE POGODY, wydany we środę 29 listopada o godz. 7:40 wieczór, według danych państwowego Instytutu meteorologicznego w Warszawie. Stan atmosfery: W dniu wczorajszym Polska znalazła się w obszarze depresji, która powstała onegdaj w godzinach popołudniowych nad Skandynawią. Towarzyszący niżowi barometrycznemu obrót wiatru przez południowy zachód ku zachodowi przyniósł wzrost zachmurzenia, oraz opady w postaci śniegu, a na zachodzie Polski deszczu. Jednakże pokrywa śnieżna utrzymała się jeszcze na całym obszarze kraju, o zwłaszcza na południu i wschodzie, gdzie rankiem temperatura leżała jeszcze znacząco poniżej zera (Warszawa —6, Lublin —6, Kraków —10, Wilno, Pińsk —11, Kiwerno —14). W Krakowie temperatura +1,7, maximum +1,8, minimum —17,8, pochmurno. Prognoza na czwartek: Polepszenie się stanu pogody, wiatry zachodnie i północno-zachodnie, najpierw wzrost, potem spadek temperatury.

„ŻYWI DZIENNIK” W STARYM TEATRZE dnia 1 grudnia zagai prezes Akademii Umiejętności Morawski, następnie wygłosi prof. Chrząnowski artykuł: „Czy mamy wiarę we własne siły?”. prof. Jachimecki: „Nowe hasła w muzyce i reakcja przeciwko nim”. Karol Hubert Rośnowski „Z teatru”. Zygmunt Nowakowski „O innych rzeczach”, poeta Głuska wygłosi swoje utwory, L. Zbucki wypowie „Wesołe rzeczy”. Bilety do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego.

DR. HENRY N. MAC CRACKEN, prezydent Vassar College, wygłosi dziś we czwartek o godzinie 5 po południu, w sali Zakładu zoologicznego, ul. św. Anny 6, drugi odczyt p. t. „Wychowanie a demokracja”. Wstęp wolny.

Olbrzymie ilości cukru dla Krakowa

(k) W ostatnich dniach niemal wszystkie handle krakowskie sprowadziły duże ilości cukru. Cena w sprzedaży detalicznej wynosi 1400 mk. za 1 kg grysikowego, zaś 1600—1800 mk. za 1 kg kostkowego. Ponieważ kartele cukrowników puściły w handel ogromne ilości cukru, niewątpliwie zapotrzebowanie cukru będzie w zupełności zaspokojone.

Jak się dowiadujemy, „Apro wizacya miast” oferuje kupcom sprzedaż cukru grysikowego w cenie 1260 mk. za 1 kg (wagonowo) loco Poznań. Cukier pochodzący z cukrowni przeworskiej jest tańszy, a to z tego powodu, że cukrownia ta, nie należąc do kartelu cukrowników, wprowadza ceny konkurencyjne.

Budowa domu Związku górniczego w Krakowie

Związek robotników przemysłu górniczego i naftowego w Polsce ma mieć siedzibę w Krakowie, a tylko tymczasowo, z powodu braku pomieszczenia mieści się w Wieliczce pod Krakowem. W Krakowie buduje się przy Al. Krasińskiego l. 8 3-piętrowy budynek, na którym obecnie ustawia się już dach. Budynek ten ma pomieścić biura centralne Związku i urzędników, dla których w Krakowie, (tak jak we wszystkich miastach) ni ma obecnie mieszkań.

Budynek ten jest dość duży, o czterech frontowych oknach, dwie sieni prowadzi do wnętrza, na parterze obszerna ubikacja na poczekalnię i garderobę — duża sala, długości 15 a szerokości 14 metrów, wysoka przez dwie kondygnacje, a galerią połączona z salą konferencyjną, mieszczącą się na wyższej kondygnacji. Sala konferencyjna w razie potrzeby łączy się w jedną całość z salą dużą. W ten sposób mogą się odbywać w tym domu nawet i większe zgromadzenia.

Na pierwszym piętrze oprócz sali konferencyjnej jest mieszkanie dla stróża i trzy pokoje na kancelaryjne zaś na wyższych piętrach będą mieszkania, a mianowicie dwa mieszkania po trzy pokoje i jednej kuchni (względnie dwa pokoje osobno i jednego pokoju i jednej kuchni), dwa mieszkania po dwa pokoje, przedpokoju i kuchni, dwa mieszkania po dwa pokoje i kuchni.

dwa mieszkania po jednym pokoju, przedpokoju i kuchni. W piwnicach oprócz komórek będzie łazienka i pralka dla użytku mieszkańców domu.

Na cele reprezentacyjne Związku dom ten będzie bardzo dogodny, gdyż oprócz wyżej opisanych ubikacji będzie jedna na centralę telefoniczną, a przez to Związek będzie mógł łatwiej utrzymać kontakt z sekretaryatami i Oddziałami, oraz odnosić się do władz państwowych i przedsiębiorstw górniczych i naftowych.

Dom zostanie wykończony zupełnie z wiosną. Obecnie będą się robić wszystkie roboty wewnętrzne domu przez zimowe miesiące, tak, że z wiosną wykończać się będzie dom wyprawą i końcowymi już robotami.

Koszta budowy pochłonęły już wielkie sumy pieniędzy, a jeszcze wiele bardzo potrzeba, aby budynek wykończyć. Robotnicy w przemyśle górniczym opodatkowali się w tym celu, a każdy ma złożyć po 2000 marek. Ci którzy w tym roku nie złożą tej kwoty, mają złożyć potrójną, t. j. 6000 marek.

Spodziewać się należy, że ten pierwszy dom Związku zawodowego w Polsce zostanie przed Świętem Robotniczym w przyszłym roku otwarty na pożytek proletariatu górniczego i ruchu robotniczego w ogólności.

Wielkie włamanie

Kradzież przeszło 3 milionów marek

(k) Wczoraj w godzinach obiadowych, niewyśledzeni dotąd sprawcy włamali się do sklepu blawatnego p. Wola Salomona przy ul. Dietlowskiej l. 48, znajdującego się na I piętrze. Włamywacze otworzyli wytrychami podwójne drzwi wiodące do sklepu, poczem z niezamkniętego stolika wyjęli gotówkę w kwocie 3 i pół milionów mp. w bank-

notach dziesięciotysięcznych, w biletach skarbowych po 10.000, 5000 i 100 mp., oraz czek banku warszawskiego na 123.476 mp. W krytycznym czasie widziano w tym domu pewnego znanego policji włamywacza, którego jako niepoczytalnego, nie mogą władze bezpieczeństwa pociągnąć do odpowiedzialności.

100-milionowy kasiarz za kratą

Z przeszłości Adama Stempla

Odstawiony do więzienia w Katowicach kasiarz i eks-właściciel „Czarnego Kota” Stempel, ma, sądząc z opowiadania warsz. „Kuryera Informacyjnego” przeszłość bardzo charakterystyczną. W roku 1916 dokonano w Charkowie (na Ukrainie) w Banku pomocników handlowych olbrzymiej — na owe czasy kradzieży. Kasę rozpruto, dostawczy się za pomocą podkopu, i zrabowano 3 miliony rubli. Do wykrycia sprawców, z czem sobie nie mogła poradzić policja miejscowa, wydelegowany został obecny pomocnik naczelnika warszawskiej policji śledczej Kurnatowski, który wówczas był na przymusowym uchodźstwie w Petersburgu. Zdołał on wykryć kryjówkę kasiarzy w Moskwie. Jeden z uczestników bandy, właśnie Stempel, zdążył wyskoczyć oknem, co odpokuto-

wał dłuższym leżeniem w szpitalu, dostawszy przepuklinę (rupturę). Niebawem jednak wybuchła rewolucja i Stempel odzyskał wolność. W rok później znalazł się już na bruku warszawskim. Przez pewien czas zachowywał się nienagannie, chciejąc uroczyście poprawę w policji śledczej. W końcu odezwała się w nim znów żyłka kasarska. Wdał się ponownie w złą kompanię, którą rzeczony dziennik wymienia poimennie. Nie tylko interesujące są tu jednak nazwiska, ile stanowiska tej kompanii. Otóż jeden posiadał magazyn strojów damskich, jeden kamienicę w Warszawie, jeden dwa domy na Pradze, jeden jest właścicielem majątku ziemskiego pod Pruszkowem. Całą tę kompanię nazywa rzeczony dziennik notorycznymi kasiarzami.

Złodziej w roli kwestarza

Do biura firmy przemysłowo-handlowej Martens i Daab przy ul. Wiejskiej w Warszawie, zgłosił się jakiś mężczyzna, oświadczając, że jest upoważniony do zbierania ofiar na biedne dzieci. Woźny polecił nieznanemu zaczekać, gdyż u dyrektora firmy znajdował się interesant. Nieznajomy wówczas pokazał zegarek odrzekł, że czas jest drogi, a on jest tak ważną

osobą, iż dyrektor przyjmie go od razu, byle go tylko zameldował zaraz. Woźny udał się do dyrektora i gdy wrócił, nieznanego już nie zastał. Nie było również futra, znajdującego się u dyrektora firmy, interesanta Bolesława Kołodziejskiego. Futro było na cybetach i przedstawiało wartość 4 milionów.

Strach przed pokutującym widmem

Z Lubieńca do Krośniewic, pow. włocławskiego, przechodził szosą mieszkańiec wsi Henrykowo, Wincenty Kaczorowski, na którego w dniu onegdajszym około godziny 5 popoł. napadło 2 bandytów, jeden z nich miał w ręku żelazny odważnik i zażądali wydania sobie pieniędzy. Kaczorowski miał przy sobie 36.000 mk. i 170 rb. srebrem, które bandyci zabrali. Po dokonaniu rabunku bandyci przywiązali Kaczorowskiego do drzewa rozkrzyżowawszy mu ręce i nogi i tak zostawili, poczem zbiegli. W chwilę później nad-

jeżdżało kilka furmanek i wtedy Kaczorowski zaczął krzyczeć, prosząc, by go uwolniono z więzów, co gdy usłyszeli przejeżdżający, szybko podcięli konie i odjechali, sądząc, że jakieś widmo pokutuje pod drzewem. Dopiero po kilku godzinach znalazł się jakiś odważniejszy przechodzień i Kaczorowskiego odwiązał. Następnego dnia bandyci zostali schwytani i przyznali się do rabunku. Są to: Aleksander Pietrzak i Andrzej Mielczarek.

— o o o —

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Stanisława Wysocka przygotowuje jeszcze jedną atrakcję: „Judytę” Fr. Hobbla. Holoferna gra p. Sosnowski. „Judyta” wchodzi na afisz w sobotę 9 bm. Dzisiaj o godz. 6 wieczór „Hamlet” dla młodzieży szkolnej, z p. Wysocką. Jutro „Warszawianka” i „Kłatwa” Wyspiańskiego. W sobotę 2 grudnia „To, co najważniejsze” Jędrzejowskiego. W niedzielę 3 grudnia po południu „Warszawianka” i „Odlutki i poeta”. wieczorem o godz. 7-ej „Dziady” poraz ostatni na przedstawieniu dla szerszej publiczności.

Z TEATRU BAGATELA. „Znakomity baryton” grany będzie do końca tygodnia. W sobotę po południu po cenach 40 procentniżonych „Sublokatorka” z pp. Wojciechowską, Ordynską, Wesołowskim, Michałowskim i Turskim. — W niedzielę po południu po cenach 40 procentniżonych poraz ostatni „Banco” z pp. Bruczową, Węgierko, Dobrzańskim, Kadnem, Turskim i Winklerem.

OPERA I OPERETKA. P. Ignacy Dygas wystąpi dziś we czwartek poraz ostatni w „Pajacach”. Jest to jedna z najbardziej interesujących kreacji znakomitego śpiewaka. Nedda będzie p. Jęfimecowa, Tonia śpiewać będzie p. Kniaginina. W innych partjach wystąpią pp. Mazurek i Mazurkiewicz. Nadto w „Cavallerii Rusticana” wystąpi gościnnie p. Józefa Zacharska, primadonna opery lwowskiej, oraz pp. Bodnicka, Milewska, Ostrowski i Kniaginina. Jutro w piątek dla dzieci o godz. 4 popołudniu „Kopciuszek”, wieczorem z powodu próby generalnej z opery Puccini’ego „Cyganeria” teatr zamknięty. W sobotę 2 grudnia premiera opery Puccini’ego „Cyganeria”, z udziałem najwybitniejszych solistów.

LEW SIROTA, pianista, wystąpi w niedzielę 3 grudnia. Sprzedaż biletów u Braci Lipskich, ul. Sławkowska 8.

HERMAN JADŁOWKER, tenor, wystąpi w niedzielę 10 grudnia. Znaczna część biletów została zaraz po ogłoszeniu rozprzedana.

— 000 —

Z POLSKI

W ROCZNICĘ POWSTANIA LISTOPADOWEGO odbyła się wczoraj uroczystość w szkole podchorążych w Warszawie. Po nabożeństwie odsłonięto kaplicę pamiątkową, zawierającą 62 nazwiska poległych uczniów szkoły. W południe w Łazienkach, w obecności premiera Nowaka, ministra oświaty Kumanieckiego, ministra wojny Sosnkowskiego, misji francuskiej i generalicyi odbyła się uroczysta promocja 160 wychowanków szkoły.

ZWŁOKI GEN. IWASZKIEWICZA będą — jak donosi prasa lwowska — przewiezione do Lwowa. Pogrzeb, urządzone kosztem miasta, odbędzie się prawdopodobnie w piątek. Zmarły, związany ściśle z obroną Lwowa, spocznie na cmentarzu Obrońców Lwowa.

NOWA SZTUKA SIEROSZEWSKIEGO. Autor „Bolszewików”, Wacław Sieroszewski, wystawia w Lublinie w teatrze miejskim pierwszego grudnia nową swoją sztukę p. t. „Zamach”. Współautorem tej sztuki jest znany poeta, p. Zdzisław Kleszczyński. O „Zamachu” — piśmo warszawski „Kuryer Poranny” — mówi się w kołach teatralnych bardzo dużo i z niepospolitem zacięciem. Słychać, że automowie wprawdzą na scenę szereg najgłośniejszych osobistości z polskiego świata politycznego. Miejscem akcji jednego aktu jest podobno Sejm Ustawodawczy.

AWANTURY AKADEMICKIE. W poniedziałek wieczorem w Warszawie, w cukierni „Ziemianskiej” wszystkie stoliki obsiedli akademicy, głośno manifestując swoją niechęć do właściciela tej cukierni, p. Albrechta, który odmówił podobno wzięcia udziału w „Tygodniu Akademickim”. W tłum studencki puszczono nagle pogłoskę, że w domu przy ul. Królewskiej 1. 16 odbywa się wiec asymilatorów-żydów. Zelektryzowani tą wiadomością akademicy, opuścili cukiernię i gromadą, liczącą około 300 osób, pod wodzą niejkiej Walczewskiej, podążyli w stronę ul. Królewskiej. W domu pod 1. 16 jednak nikt o żadnym wiecu nie słyszał. Bojowo nastroszeni akademicy, nie wierząc zapewnieniom dozorczy, prze prowadzili skrupulatną rewizję prywatnych mieszkań, w sposób grubiański przytem traktując zaniepokojonych i protestujących lokatorów. Między innemi studenci siłą wtargnęli do lokalu, w którym się mieści siedziba Stowarzyszenia Wolnomyślicieli polskich, a zarazem prywatne mieszkanie sekretarza tegoż Stowarzyszenia, p. Jabłońskiego. Skandalicznie zachowując się napastnicy opuścili mieszkanie dopiero na skutek ostrego protestu córki p. Jabłońskiego, gdyż sam Jabłoński był nieobecny. Wszystkie poszukiwania nie dały żadnych rezultatów i studenci, zawiedzeni w swych pogromowych apety-

tach, rozeszli się do domów, klnąc pod adresem inicjatorów wyprawy.

Policya, która wiedziała doskonale o awanturach akademickich, nie przedsięwzięła żadnych środków ostrożności, aby zapobiedz rozpętaniu „krwiożerczych” instynktów studentów.

Akademicy karczemnem zachowaniem się dali wyraźny dowód, że nie tylko nie są „chlubą narodu”, ale nie mają pojęcia o elementarnych zasadach kultury.

O PRACĘ DLA INWALIDÓW. W departamencie opieki społecznej ministerstwa pracy odbyła się konferencja z przedstawicielem ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie zatrudnienia inwalidów wojskowych. Stwierdzono, że w ubiegłym półroczu za pośrednictwem urzędów pośrednictwa pracy prawie 57 procent zgłaszających się do pracy inwalidów znalazło zatrudnienie. Konferencja ustaliła dalsze wytyczne akcji pomocy dla inwalidów.

95 SZOFERÓW UKARANYCH W WARSZAWIE. Za przekroczenie przepisów ruchu kołowego komisaryat rządu skazał 95-ciu szoferów na kary pieniężne do 10 tysięcy marek, jednego zaś z nich, Majewskiego Stanisława, na dzień bezwzględny aresztu.

ŚLIZGAWICA WE LWOWIE: 5 WYPADKÓW ZŁAMAŃ JEDNEGO DNIA. Lwów ma teren bardziej falisty, niż Kraków, tem niebezpieczniejszą jest tam ślizgawica. Wczorajsze dzienniki lwowskie notowały z jednego poprzędnego dnia następujące wypadki: przy wypadkach na śliskich chodnikach złamały ręce: Frieda Lerner, Natalia Czajkowska, Marya Solańska i M. Lipińska, pielęgniarzka, zaś kobieta nieznanego nazwiska zwichnęła nogę. Olga Kosobroda w ul. Tkackiej złamała nogę.

ZATRUCIE 4 OSÓB OSÓB ALKOHOLEM. Robotnik Bączek w Piotrkowie kupił na chrzciny w sklepie, mieszczącym się przy ul. Bykowskiej, a należącym do Waleryi Drozdowskiej i Sroela Einessmana, 2 butelki wódki. W kwadrans po wypiciu pierwszej butelki pijący tę wódkę poczęli tracić przytomność i padać na podłogę. Krzyk znajdujących się tam dzieci spro wadził na pomoc sąsiadów, a wezwany lekarz, dr. Lipiński, stwierdził, że wszyscy biesiadnicy, a mianowicie: Bączek, jego żona, Skalczyńska i Ratajczyk, zostali zatruci alkoholem. Chorych, po udzieleniu pierwszej pomocy, w stanie ciężkim pozostawiono w domu. Przed lokalem Drozdowskiej zaczęły się gromadzić tłumy, które zajęły wrogą postawę wobec szynkarzy. Lekarz powiatowy dr. Lipiński, skonfiskował jedną butelkę wódki ze sklepu Drozdowskiej dla przeprowadzenia analizy. Trzeba zaznaczyć, że kilka dni temu właściciele powyższego sklepu przez sąd pokoju za sprzedaż fałszowanej wódki skazani zostali: Drozdowska na jeden miesiąc więzienia, a jej współnik Sroel Einessman, który karany był już kilkakrotnie za różne przestępstwa, na 6 miesięcy więzienia.

Z NĘDZY LOKATORSKIEJ: WÓZ DRZYMAŁY W PŁOMIENIACH. W nocy z soboty na niedzielę zaalarmowano straż pożarną na ul. Ks. Wawrzyniaka w Poznaniu. Z niewiadomej przyczyny zapalił się w podwórzu stary wóz meblowy, którego dwie ubogie rodziny używały za mieszkanie. Wóz spalił się do połowy, a z nim jednocześnie część dobytku ubogich ludzi.

— 000 —

Z ZAGRANICY

POINCARÉ MOĞŁ BYĆ WYBORCĄ BONAR LAWA. Obecny prezydent ministrów francuskich otrzymał w związku z piastowaną przez niego podczas wojny godnością prezydenta Rzeczypospolitej liczne obywatelstwa honorowe w Anglii, między innemi w Glasgowie. Poincaré już po wyborach angielskich dowiedział się, że z tem obywatelstwem połączone jest prawo czynnego wyboru. Francuski premier mógł być więc głosować na angielskiego, który właśnie kandydował i wszedł do Izby w Glasgowie. Oświadczył, że napisze do p. Bonar Lawa i przeprosi go za to niedbalstwo.

— 000 —

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Czwartek o godz. 6: „Hamlet”.
Piątek: „Warszawianka” i „Kłatwa”.
Sobota: „To, co najważniejsze”.
Niedziela popoł.: „Warszawianka” i „Odlutki i poeta”.
Wieczór o godz. 7: „Dziady”.

Teatr Bagatela

Czwartek: „Znakomity baryton”.
Piątek: „Znakomity baryton”.
Sobota popoł.: „Sublokatorka” (40 proc. niższe).
Wieczór: „Znakomity baryton”.
Niedziela popoł.: „Banco” (40 proc. niższe).
Wieczór: „Znakomity baryton”.

Teatr miejski Opera i Operetka

Czwartek: „Pajace” i „Cavaleria Rusticana” (występ I. Dygasa i J. Zacharskiej).
Piątek o godz. 4 popoł.: „Kopciuszek”.
Sobota: „Cyganeria” (Premiera).
Niedziela o godz. 3:30 popoł.: „Kopciuszek”.
O godz. 7:30 wieczór: „Cyganeria”.

Kollegium wykładów naukowych (Rynek A—B 39).

Czwartek o godz. 7 wiecz., dyr. Muz. nar. dr Fel. Kopera: „Malarstwo epoki Odrodzenia 15 wieku” (z obrazami świetnymi).
Piątek o godz. 7 wiecz., red. Edward Paszkowski: „O roli żydów w rewolucji rosyjskiej”.
Sobota o godz. 5 popoł., Stanisława Wysocka: „Teatr a kinematograf”.
O godz. 7 wiecz., dr Melania Grafczyńska: „Muzyka Liszta” (z ilustracją muzyczną).

Procesy polityczne we Lwowie

(AW) Lwów, 29 listopada.

Proces komunistów

Dziś w siódmym dniu rozprawy ukończono przesłuchiwanie pierwszej grupy 10 oskarżonych, których akt oskarżenia kwalifikuje jako podżegaczy i przywódców komunistów na terytorium państwa polskiego dążących do opanowania rządu w Polsce i zaprowadzenia dyktatury proletariatu z formalnem wprowadzeniem ustroju komunistycznego w ścisłym sojuszu z państwami ościennymi. Ostatni dwaj z tej grupy: Adolf Langer, pochodzący z rodziny żydowskiej, bezwyznaniowy, absolwent filozofii w Wiedniu i Franciszek Kłęczyski, technik budowniczo-mechaniczny, przyznali, że są komunistami, lecz do partji nie należą. Przeczą zarzutom aktu oskarżenia i wygłosili przed ławą przysięgłych obszerny wykład o komunizmie.

W dalszym ciągu przesłuchano Maryę Giżowską, słuchaczkę medycyny, która jakkolwiek poddała, że jest obrządku rzymsko-katolickiego, przyznaje się jednakowoż do narodowości ukraińskiej i w tym języku czuje. Jest ona narzeczona przesłuchanego już w pierwszej grupie oskarżonego Izydora Senyka. Giżowska nie wypiera się zasad komunistycznych, lecz zaprzecza zarzutom aktu oskarżenia.

Rozprawę odroczone do jutra.

Dwa wyroki śmierci wykonane

Skazani dziś wyrokiem sądu doraźnego na karę śmierci dwaj uczniowie szkoły realnej pochodzący z Lubyczy Królewskiej Roman Łucejko i Wasyl Kruppa, którzy z rozkazu tajnej organizacji bojowej ukraińskiej zamordowali Michała Łanowego, zwrotniczego kolejowego, zostali dziś w południe o godz. 1.45 na dziedzińcu więziennym rozstrzelani.

— 000 —

Lwów. (AW) „Swoboda” w artykule wstępnym, omawiając zbliżające się wybory prezydenta Rzeczypospolitej polskiej, stwierdza zupełną obywatelskość radykałów ukraińskich w sprawie przyszłego prezydenta Rzeczypospolitej.

NADESŁANE

OGŁOSZENIE

Filia Akc. Banku Hipotecznego w Krakowie wzywa interesowanych do natychmiastowego wykupienia zastawionych przedmiotów do dnia 14 grudnia b. r. zawiadamiając równocześnie, że w dniu 16 grudnia b. r. o godzinie 10 przed południem odbędzie się w lokalu Filii

LICYTACYA

wszystkich niewykupionych zastawów, gdyż dział zastawniczy zostaje w zupełności zlikwidowany.

Ogłoszenie licytacji

Komitet budowy gmachu Pocztowej Kasy Oszczędności w Krakowie ogłasza niniejszem licytację ofertową na

instalację ogrzewania centralnego

z terminem do 5 grudnia br.
Warunki i projekt do przejrzenia codziennie od 5—6 wieczór w kancelaryi budowy na Wielopolu, wejście od ulicy Dietlowskiej.

Przegląd gospodarczy

REJESTRACJA I STEMPLOWANIE TYTUŁÓW DLUGU PRZEDWOJENNEGO AUSTRII I WĘGIER

Prezes Izby skarbowej we Lwowie ogłasza: Komisya Odszkodowań w Paryżu poleciła raz jeszcze rozpatrzyć sprawę zarejestrowania i o-stemplowania tytułów długu przedwojennego Austrii i Węgier, co pozwala obywatelom polskim uzupełnić braki formalne, względnie naprawić inne zaniedbania w rejestracji poprzedniej. Rewizję przeprowadzi Izba skarbowe we Lwowie dla całego obszaru Rzeczypospolitej Polskiej. Ktokolwiek miałby jakie braki lub zaniedbania do uzupełnienia, powinien nadesłać bezwzględnie posiadane, względnie przechowywane u siebie tytuły długów, jak renty, obligacje, Izbie skarbowej we Lwowie, dołączając znaczki pocztowe na koszt rekomendowanego zwrotu wysłanych papierów wartościowych. W razie braku obligacji można nadsyłać zastępujące je certyfikaty, arkusze platnicze na odsetki, lub książeczki rentowe. Przy tytułach zaginionych należy stwierdzić starania o amortyzację zguby. O ile idzie o teren całej Małopolski i Śląska Cieszyńskiego, będą mogli interesanci zasięgnąć przed wysłaniem papierów szczegółowych informacji w dyrekcjach okręgów skarbowych, co pozwoli im uniknąć wysyłek zbędnych. Tytuły długów, które wejdą do Izby skarbowej po dniu 9 grudnia 1922, bezwarunkowo rozpatrywane nie będą. Interesanci lwowscy będą mogli załatwić sprawę osobiście w Prezydium Izby skarbowej lwowskiej codziennie między godziną 4 a 6 popołudniu.

— 000 —

PODWYŻSZENIE PODATKU OD SPIRYTUSU

Warszawa (AW). „Rzeczpospolita” donosi, że ministerstwo skarbu zamierza w najbliższym czasie podwyższyć podatek od spirytusu dla gorzelników rolniczych z 2.000 na 2.500 marek od litra a dla gorzelników przemysłowych z 2.100 na 2.700 marek.

— 000 —

Giełda krakowska z 29 listopada.

Waluty i dewizy	Wartość w zł				
	1000	1000	1000	1000	1000
Dolary St. Zjed.	16.750	17.750	16.750	17.750	17.650
Franki franc.	1100	1200	1150	1225	1205
Franki belgijs.	350	3250	3175	3275	3260
Funt sterling	77.500	79.500	75.500	79.500	79.00
Marki niemiec.	1.80	2.20	1.85	2.15	2.05
Korony austr.	23	26	24	26	25
Korony czesko-sł.	520	550	530	555	546.50
Korony węgiers.	—	—	—	—	—
Korony duńskie	—	—	—	—	—
Lei rumuński	—	—	—	—	—
Liry włoskie	—	—	—	—	—
Florenty holend.	6800	7000	6800	7000	6950

Akcyje bankowe.

Akcyje bankowe.	1000	1000	1000
Bank Przemysł. i-V em.	2500	3000	2900
Bank Hipoteczny	2500	3000	2800
Bank Małopolski	2500	3000	2800
Bank Kredyt.	2000	2600	—
Powszechny Bank Kredyt.	—	—	—
Akc. Bank Związk. i-VII	—	—	—
Bank Komercyjny i-IV	—	—	—
Bank Ziem. Kresów Łancut	—	—	—
Bank Kred. w Warszawie	—	—	—
Bank Związk. Spółek Zarob.	—	—	—

Akcyje tow. handl. i przem.

Akcyje tow. handl. i przem.	1000	1000	1000
P.T.H. i-IV em.	1800	2500	2400-2000
Impeks	350	450	420
Pharma (B. Jawornicki)	8000	9000	—
Polski Glob	700	900	800
C. Hartwig, Poznań	—	—	—
Zagłębie Polska	400	500	480
Zieleniewski i-III em.	16.000	20.000	18200-19100
Warsz. Parowozowy i-III em.	7600	8600	8600
H. Cegielski, Poznań i-VIII	39.000	44.000	42000
Półgala Tow. nuty żel.	—	—	—
Lewisz	—	—	—
Trzebinia i-IV em.	7500	8800	7600-8700
Pocisk	3000	4000	3600
Automotor	1000	3000	2500-2600
Portland-Cem. Szczakowa	—	—	—
Górka	27.000	29.000	27500-28000
Siersza	18.000	20.000	19000
Tepege i-IV	17.000	20.000	18400-19000
Polska Natta	1000	60.00	5700
Oikos	17.000	20.000	—
Pezet	3000	5000	3000
Trzebinia	11.500	12.500	—
Krakus i-V em.	5000	6000	5700-5500
Porcelana Cmielow	11.000	15.000	13500
Fabr. cukru w Chodorowie	25.000	29.000	27000-28000
Elektr. Siersza i-IV em.	2800	3500	3300-2900
Strug	4000	5000	4500

— 000 —

TELEGRAMY GIEŁDOWE

Warszawa 29 listopada (PAT) Giełda warszawska. Milionówka trans. 1725. Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych trans. 17400 17600. sprzedaż 17425—17510 kupno 17340. Dolary kanadyjskie trans. 17375 17425. Franki szwajcarskie trans. 3250 3245. Marki niemieckie trans. 2'15 2'07 i pół. Czeki Gdańsk trans. 2'07 i pół, 2'00, sprzedaż 2'05 kupno 1'95. Belgia trans. 1127 1130 1110 sprzedaż 1115 i pół, kupno 1104 i pół. Berlin trans. 2'07 i pół, 2'00 sprzedaż 2'05 kupno 1'92 Londyn trans. 78500 79450 79300 sprzedaż 79700 kupno 78900. Nowy Jork trans. 17550 17400 sprzedaż 17435 kupno 17315. Nowy Jork drobne sprzedaż 17435 kupno 17260. Paryż trans. 1205 1220 1217 i pół, sprzedaż 1223 i pół kupno 1211 i pół. Praga trans. 552 i pół 555 545. Szwajcaria trans. 3245 260 sprzedaż 3276 kupno 3244. Wiedeń trans. 0'25 0'24 i pół, 0'20 sprzedaż 0'25 kupno 0'24. Włochy trans. 825 840 837 i pół.

Zurych 29 listopada (PAT) Końcowe kursa dewiz. Berlin 0'06 i jedna czwarta. Holandia 2'12'75 Nowy Jork 538, Londyn 2436, Paryż 27'20. Mediolan 25'60. Praga 17. Budapeszt 0'22 i trzy czwarte. Bukareszt 235. Zagrzeb 390. Warszawa 0'03 i pół, Wiedeń 0'00'75. Austriacka korona stemplowana 0'00'76.

Stowarzyszenia i zgromadzenia

WYDZIAŁ RADY ZAWODOWEJ odbędzie posiedzenie w sobotę 2 grudnia o godzinie 6-tej wieczór.

POSIEDZENIE ZARZĄDU KRAK. ODDZIAŁU ZWIĄZKU METALOWCÓW odbędzie się w piątek 1 grudnia o godz. 6'30 wieczór. Obecność wszystkich członków zarządu konieczna.

ZEBRANIE ORGANIZACJI POLITYCZNEJ PPS W JAWORZNIE. Podaje się do wiadomości członków organizacji politycznej PPS w Jaworznie, że dnia 10 grudnia odbędzie się roczne walne zebranie o godzinie 10 w sali Rady robotniczej w Jaworznie z porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu; 2) sprawozdanie kasowe za rok ubiegły; 3) sprawozdanie z działalności organizacji; 4) wybór nowego zarządu; 5) organizacja i taktyka; 6) wnioski i dyskusja. Ze względu na ważność obrad uprasza się o punktualne przybycie i o liczny udział. Przewodniczący Jan Palivoda. Sekretarz Kępski Albin.

**Kobiet i chłopców
do roznoszenia „Naprzodu”
za stałą pensją**
przyjmuje zaraz administracja „Naprzodu”
Dunajewskiego 5.

Oburzenie na Grecję

Wiedeń (AW). „Neue Freie Presse” donosi z Londynu: Rozstrzelanie byłych greckich ministrów wywołało w politycznych kręgach angielskich ogromne oburzenie. Bezpośredni następstwem tego będzie że Anglia, Francja i Stany Zjednoczone natychmiast zaprzestaną dalszego udzielania pomocy finansowej Grecji.

Wiedeń (AW). „Telegraphen Company” donosi z Paryża, że odwołanie posła angielskiego z Aten wywołało w Lozannie konsternację Venizelos, który otrzymał już wiadomość o rozstrzelaniu byłych ministrów, nikogo nie przyjmując, nie udziela żadnych informacji. Inni delegaci greccy starają się o ile możliwości naprawić złe wrażenie, wywołane wiadomością o wykonaniu wyroków śmierci. Odwołanie angielskiego posła z Aten — zdaniem kół politycznych — należy tak rozumieć, że Anglia nie tylko zrywa stosunki dyplomatyczne z Grecją, ale wogóle przestaje się nią opiekować. Wpłynie to także na dalszy tok obrad w Lozannie.

Wiedeń (AW). „Neues Wiener Abendblatt” donosi z Londynu na podstawie wiadomości, otrzymanych z Waszyngtonu, że departament stanu został zawiadomiony o energicznym zaproszeniu amerykańskiego zastępcy w Atenach przeciw wykończeniu wyroków śmierci.

**Towarzysze! Czytajcie i kolportujcie
wydawnictwa P. P. S.**

**Wielka świąteczna
wyprzedaż resztek!**

Chcąc dać możliwość wszystkim Czytelnikom niniejszego pisma skorzystać dla własnej potrzeby lub na sprzedaż z nabycia znajdujących się na składzie ze starych zapasów w wszelkiego rodzaju resztek, wysyłam każdemu po cenach dawniejszych:

Towary w najlepszym gatunku na ubranie męskie po 3 m try gat., „A” za 25.000, „B” 35.000, „C” 45.000 mk. resztki na całą damską suknię (korciak) po mk 10.000, 15.000 i 20.000

OSTATNIA NOWOŚĆ! Szewioty w najmodniejsze kraty, pasy lub gładkie na całe modne damskie suknie po mk 18.000 i 30.000.

Zamówienia adresować: **Skład fabryczny**

M. BRYL, Łódź, ul. Piłkowska 56.

Zamówienia wysyła się pocztą za zaliczką bez zadatku. W razie gdy wysłany towar się nie podoba, przyjmujemy takowy z powrotem. Przyjeżdżających do Łodzi upraszamy o zwiedzenie składu. Próbek i cenników nie wysyła się. 1898

Dostarczam natychmiast każdą ilość:

posadzek kamionkowych na podłogi, kafelek glazurowanych na ściany, rur kamionkowych, trzcin surowej, pieców kafelowych krajowych i zagranicznych, urządzeń łazienek, klozetów oraz wszelkich materiałów budowlanych.

Hurtownia materiałów budowlanych

Paweł Fryderyk Wietzorek, Katowice.

Wyłączne zastępstwo i skład:

MAURYCY GUITER, Fabryka sztucznych kamieni
Kraków, ulica Bernardyńska 10. Telef. 3493. 1912

Stolarz meblowych

pierwszej klasy przyjmie natychmiast

Stolarnia maszynowa

Romana Mechra, Tarnów
Kantorya 1859

Aparaty alarmujące przeciw zaciśnięciu gazem i pożarowi. Wiadomość: Aleja Słowackiego 17, II piętro na prawo. 1827

Exemplaryjnie nauczycielka udziela lekcji języka niemieckiego i francuskiego po cenach przystępnych. Zgłoszenia pod „Nauczycielka” do biura ogłoszeń „Prasa”, Karmelicka 16. 1863

ZAKŁAD KREDYTOWY MIAST MAŁOPOLSKICH (BANK DEWIZOWY)

KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34, PAŁAC SPISKI

przyjmuje wkłady na książeczki i rachunki bieżące —
załatwia wszelkie czynności bankowe — przekazy —
akredytywy — kupno walut.

Zakład ponosi z własnych funduszy opłaty stempl. i podatek 10% -owy

Godziny kasowe od 9—1.

Chłopca do praktyki sklepowej, (korzenno-słodkowskiego) przyjmie firma I. Kantorek, Karmelicka 22. 1914

Dwie początkujące hafciarki. znajdują stałą robotę. Wiadomość: Sukienice skien Hoffmana 17. 1907

Potrzebna posługaczka do małej rodziny do godziny 11 przedpołudniem. Zgłoszenia: ul. Zielona 16 II. piętro na lewo. 1916

Praktykant do sklepu galanterijnego potrzebny. A. Bross, Kraków, Floryańska 44. 1906

Kilka panienek zostanie przyjętych do fabryki torebek papierowych. Zgłoszenia: ulica Czarnowiejska 30, I. p. w biurze fabryki. 1901

Panienka do zapakowania towarów potrzebna. pierwszeństwo ma wyuczona pakowaczka apteczna lub drogueryjna obeznana z ekspedycją pocztową. Zgłoszenia do firmy „Hygea” Mr Stanisław Szczepański, Kraków, Szewska 4. 1880

Praktykanta biurowego przyjmie firma Bincer, Kraków, Radziwiłłowska 8 b. 1835

Fryzjerski zdolny pomocnik, poszukuje posady. Zgłoszenia do biura „Prasa”, Kraków, Karmelicka 16, pod „Fryzjer”. 1911

Emerytowany kolejarz poszukuje posady portjera fabrycznego, służącego biurowego, dozorcę domu z mieszkaniami. Zgłoszenia listowne. Piotr Sudek, Floryańska 44 I. p. 1882

Kupię dobre pianino lub fortepian. Zgłoszenia listowne z grzeczności, „Ropa”, Floryańska 3. 1886

Perskie skórki na damski płaszcz i futro męskie nowe okazjnie do sprzedania. Karmelicka 44, fabryka pierników. 1902

Maszyna krawiecka pierściennowa Singera, do sprzedania, Gertrudy 21. 1913

Maszyna Singera pierściennowa, druga szewska obkładówka, sprzedam: Zyblikiewicza 9 I. piętro prawo. 1910

2 pokoje z kuchnią komfort we Lwowie (śródmieście) zamienię na także w Krakowie, ewentualnie na jeden pokój z kuchnią. Zgłoszenia do biura ogłoszeń „Prasa” pod „Akra”. 1909

Pokrycia futer, palta, raglany i ubrania męskie wykonuje starannie i szybko And. Łaplaś, Bochnia, ul. Mickiewicza. 1908

Zgubiono paszport w Krakowie na nazwisko Henryk Manne i uprasza się łask. znalazcę o oddanie takowego za wynagrodzeniem. Henryk Manne, Kraków, Szpitalna 6. 1909

Zgubione dokumenta wojskowe na nazwisko Kulczyk Karol wystawione 39 p., Jarosław, unieważniam. 1905

Unieważnia się zgubioną kartę odroczenia, wystawioną przez PKU, Kraków, na nazwisko Ludwik Polek. 1904

Unieważniam zgubione dokumenta wojskowe, wystawione przez PKU, Wadowice Julian Radoń ur. 1895, Izdebnik, powiat Wadowice. 1903

Zgubiono wojskową kartę demobilizacyjną na nazwisko Bulaś Wojciech ur. w r. 1893 w Wysokiej p. Rzeszów i tamże zamieszkały, dokument ten unieważnia się. 1900

„TKANINY LUDOWE” Najtańsze praktyczne podarki Kraków, Pawiańska 10, II p. na prawo Obejrzenie nie obowiązuje do kupna. 1915 Nowość w Krakowie!

SZCZOTKARZE!

Poszukuj my kwalifikowanych szczotkarzy tak siły męskiej, jak i żeńskiej, a to: 10 naciągaczy, 2 do wiercenia deszczulek, 2 robotników do smolenia szczotek, oraz 2, do mieszania włosienia i szczeci. Zgłoszenia osobiste lub pisemne: Fabryka szczotek Przemysł, Mickiewicza 19. 1879

Doświadczonego **spawacza** i paru starszych **ślusarzy maszynowych** przyjmie zaraz niewielka nowopowstała fabryka maszyn w Krakowie za dobrem wynagrodzeniem. 1856

Zgłoszenia do biura rekl. „Prasa” Karmelicka 16 pod „Duszyński”

BERSON

Obcasy i zelówki gumowe

BERSON

są trwałe i zachowują elegancję
waszego obuwia

BERSON-KAUCZUK (SP. Z OGR. ODP). CENTRALA: KRAKÓW, STRASZEWSKIEGO 2.

WIELKA WYPRZEDAŻ RESZTEK.

W razie, gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu. Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszem źródłem zakupów towarów jest

„WARSZAWSKA KONKURENCJA”

dowodem czego świadczą tysiące listów, napływające z gorącymi podziękowaniami za solidność i tanieść naszych towarów.

Resztki na ubrania i kostjomy.

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjomy damskie lub pokrycia bekiesz albo futer. Resztki te są z materiałów ubraniowych, pierwszorzędných fabryk, pełnej szerokości, we wszystkich kolorach, czysto wełniane.

Ze sztuki było u nas sprzedawane:

dawniej za 3 metry	obecnie za 3 metry	dawniej za 3 metry	obecnie za 3 metry
gat. 1. 24.000 Mk	14.500 Mk	gat. 4. 69.000 Mk	22.000 Mk
2. 36.000	24.000	5. 78.000	57.000
3. 45.000	30.000	6. 84.000	69.000

Na żądanie Klienta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kieszenie, kamizelkę, spodnie i do rękawów po 11.700 Mk, wyższy gat. 13.500 i najwyższy gatunek 15.000 Mk.

Resztki na palta jesienne i zimowe:

gat. 1. 39.000 Mk, gat. 2. 51.000 Mk, gat. 3. 66.000 Mk, gat. 4. 72.000 Mk.

Resztki na palta są to materiały na palta męskie i damskie jesienne lub zimowe. Ulster i Velour we wszystkich kolorach po lewej stronie kraty zastępują podszewkę.

Resztki na kupony spodniowe

czysto wełniane czarne tło w białe paski do ubrań wizyt. . . . . po 14.000 Mk
czysto kamgarnowe . . . . . po 27.000 i 32.000 Mk.
Podszewkę do spodni . . . . . po 2.500 i 3.500 Mk.

Polecamy na czarne lub granatowe ubranie Bostony po starych cenach:

Boston 1. 11.500 Mk za metr	Boston 4. 24.500 Mk za metr
2. 15.500	5. 29.000
3. 18.400	6. 33.500

Materiał pluszowy w prążki na spodnie, kurtki różne kolory po 6.800 i 7.200 za metr.

Materiały damskie.

Materiał „Iork” czysto wełniany na suknie we wszystkich kolorach nadające się na eleganckie i szykowne suknie . . . . . po 12.500 Mk za metr

Szewioty damskie najlepszego wyrobu podwójnej szerokości we wszystkich kolorach . . . . . po 4.800

wyższy gat. 5.500

Materiał „Trykotina” jedwabna 180 cm szerok. we wszystkich najmodniejszych kolor.: Odcinek na bluzkę . . . . . 15.500 Mk

całą suknię 28.000

Materiał „Gabardina” we wszystkich kolorach specjalnie na kostjomy . . . . . po 19.000 Mk za metr

Sztuczki na całe spodniczki gładkie lub w kratkę albo paski . . . . . po 7.800 Mk

Sztuczki na bluzki . . . . . po 4.500 i 5.500 Mk

Materiał „Zamsze” na damskie jesienki lub płaszcze zimowe we wszystkich kolorach po 24.500, 28.000 i 39.500 Mk za metr.

Materiał „Plusz” angielski gładki bardzo efektowny i trwały na dziesiątki lat . . . . . po 37.000 Mk za metr

(Na taki płaszcz potrzeba 3 i pół metra).

UWAGA! Przy zamówieniach na resztki prosimy załączyć przy zamówieniu następujący wycinek:

Kupon na kupno resztek w Warszawskim Składzie Fabrycznym „WARSZAWSKIEJ KONKURENCJI” Warszawa, Zielna 51 (róg Królewskiej).

Czytelnik „Naprzodu” Imię i nazwisko .....

Poczta .....

Wies .....

Nr. domu .....

Powiat .....

Ziemia .....

Zamówienia wysyłamy pocztą za pobraniem (zaliczenie) płaci się przy odbiorze. Opakowanie na rachunek zamawiającego 1500 Mk.

Zamówienia prosimy adresować bezpośrednio

176r

DO WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO

„WARSZAWSKA KONKURENCJA” Sp. z ogr. por.

Warszawa, Zielna 51 (róg Królewskiej) Telef. 175-91.

WIELKA WYPRZEDAŻ GOTOWYCH UBIORÓW

W razie, gdyby ceny naszych gotowych ubrań nie okazały się tańsze od cen rynkowych przyjmujemy z powrotem. Ubrania wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu.

Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszem źródłem zakupu gotowych ubiorów jest

„Warszawska Konkurencja”

dowodem czego świadczą tysiące listów, napływające z gorącymi podziękowaniami za solidność i tanieść naszych towarów.

Spodnie gotowe Mk. 12.500.

Spodnie gotowe czarne, granatowe, szare lub w innych kolorach, gładkie lub w kratkę, cena za 1 parę . . . . . Mk. 12.500

Gatunek II. Cena za 1 parę 14.000

Spodnie gatunek III. z bostonów lepszych fabryk 18.000

Spodnie gatunek IV z bostonów lepszych fabryk 23.000

Spodnie gatunek V z bostonów lepszych fabryk 27.000

Spodnie gatunek VI do ubrań wizytowych czarne tło, białe paski 18.000

Spodnie czysto kamgarnowe Mk 21.800. — 24.500 — i 27.500 —

Ubrania gotowe Mk 45.000.

Z dobrego wełnianego, modnego materiału we wszystkich kolorach . . . . . Mk. 45.000

z lepszego materiału 55.000

wykwintne 60.000

Gatunek I angielski materiał 70.000

II 80.000

III 100.000

Palta gotowe

z dobrych zimowych materiałów, fasony ostatniej mody we wszystkich kolorach:

Fasony kimono lub raglany gat. I . . . . . Mk. 48.000

II 60.000

III 70.000

IV 75.000

V 90.000

VI 100.000

Kurtki myśliwskie zimowe.

na wacie z najlepszego materiału i w różnych kolorach cena . . . . . Mk 35.000

w lepszym gatunku 40.000

w najlepszym gatunku 50.000

Suknia trykotowa.

letnia bardzo praktyczna, nadająca się na każdą figurę, pięknie przybrana we wszystkich kolorach, cena Mk 11.000

Suknie szewiotowe.

ostatniej mody w najlepszym gatunku, haftowane po dług najnowszych wzorów nadające się na każdą figurę we wszystkich kolorach . . . . . Mk 18.000

Sportowe lub z frendzlami 21.000

Kimonowe lub z kłapkami 24.000

Tunikowe 25.000

Spodniczki szewiotowe plisowane 11.000

Suknia jedwabno-trykotinowa.

Gotową sukienkę z najlepszej jedwabnej trykotiny we wszystkich kolorach . . . . . Mk. 32.500

Gatunek B. z haftem 35.000

Przy zamówieniach prosimy podać miarę, szerokość talji i długość.

BEZ RYZYKA! Aby każdy mógł bez obawy i ryzyka, tanio i gustownie się ubierać, postanowiliśmy towary, które się nie podobają przyjąć z powrotem i natychmiast zwracać pieniądze. Zamówienia wysyłamy pocztą za pobraniem (zaliczenie), płaci się przy odbiorze. Opakowanie na rachunek zamawiającego. 176r

Zamówienia prosimy adresować bezpośrednio do

WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO

„WARSZAWSKA KONKURENCJA”

Sp. z ogr. por.

Warszawa, Zielna 51 (róg Królewskiej), Tel. 175-91.

PRZEMYSŁ DRZEWNY STRUG S. A. ZAKOPANE—GRUDZIĄDZ

zawiadamia P. T. Akcjonariuszy, że począwszy od 27 listopada 1922 r. wypłacać będzie dywidendę za pierwszy okres administracyjny t. j. od założenia do 1 stycznia 1922 r. w wysokości

300 mkp. od akcji.

Kupon płatny jest w Ziemijskim Banku Kredytowym w Krakowie, Floryańska 32, w Centrali banku we Lwowie oraz we wszystkich oddziałach.

1844

PRZEMYSŁ DRZEWNY STRUG S. A.